

Jeugdhulp in Beeld

Serviceorganisatie Jeugd ZHZ
januari – april 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Leeswijzer	2
1 Toeleiding en Toegang	3
2 Zorgprofielen	13
3 Regionale Zorgmarkt.....	16
4 PGB.....	25
5 Financiën.....	28

Leeswijzer

Bij het lezen van deze rapportage is een toelichting op een aantal punten nodig om de informatie goed te kunnen duiden:

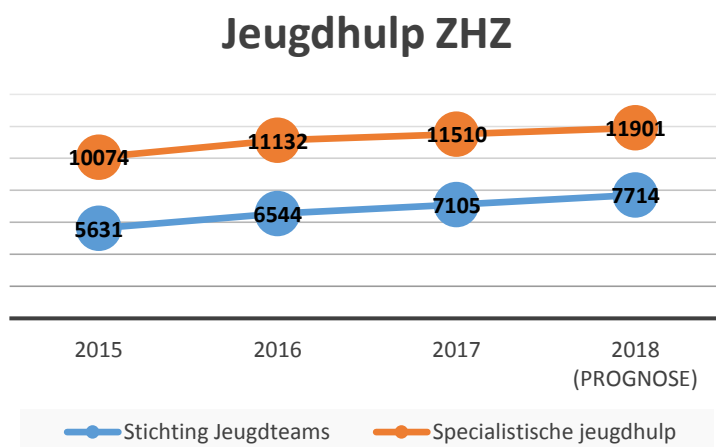
- In dit document worden de cijfers **cumulatief** getoond.
- In dit document worden gedeclareerde kosten getoond. Dit is een weergave van de stand van zaken op 28 mei 2018. Nog niet alle declaraties van de reeds geboden jeugdhulp zijn door de jeugdhulpaanbieders bij de Serviceorganisatie in rekening gebracht, waardoor de gedeclareerde waarde nog **niet volledig** is.
- De gegevens die in dit document worden gebruikt lenen zich er niet voor om zonder achtergrondinformatie te bewerken. Zo is een simpele optelling van diverse getallen niet mogelijk, omdat jeugdigen op meerdere bijzondere jeugdhulpvormen kunnen voorkomen.
- Wanneer in de tekst gesproken wordt over '**jeugdigen**', hanteren wij de definitie zoals opgenomen in de Jeugdwet. Wij zetten het gebruik af tegen het totaal aantal jeugdigen binnen een gemeente tot het 18de levensjaar. Dit komt voort uit de leeftijdsgrens die in de Jeugdwet is gesteld.
- De gebruikte data komen grotendeels uit het registratiesysteem MO-platform. In dit systeem wordt continu gewerkt en soms wordt data met terugwerkende kracht verwerkt. Hierdoor laten wij u bij het uitbrengen van dit document een "**foto**" van de data op dit moment zien. Het kan zijn dat bij het verschijnen van de volgende rapportage er wijzigingen zijn opgetreden in de data ten opzichte van de cijfers die u nu worden gepresenteerd. De informatie in dit document is gebaseerd op de gegevens waar wij op beschikking over hebben op het moment van verwerking (28 mei 2018).
- In dit document is data verwerkt van **Stichting Jeugdteams**. De gebruikte data wordt door ons en de stichting op elkaar afgestemd. Verschillen kunnen optreden doordat na het opleveren van data aan de SOJ er binnen het databestand van de stichting nog wijzigingen worden doorgevoerd.

1 Toeleiding en Toegang

Stichting Jeugdteams is door de Serviceorganisatie gecontracteerd namens de 17 gemeenten om ambulante jeugdhulp te bieden en om invulling te geven aan de gemeentelijke toeleiding- en toegangstaak. De inzet van de jeugdhulp uit de regionale zorgmarkt kan ingezet worden nadat hier toegang toe is verleend. Jeugdigen kunnen hulp van Stichting Jeugdteams als jeugdhulp vanuit de regionale zorgmarkt gelijktijdig ontvangen.

In dit hoofdstuk leest u hoeveel jeugdigen gebruik maken van jeugdhulp, zowel de hulp geboden door Stichting Jeugdteams, als de hulp geboden door de specialistische jeugdhulpaanbieders. De getoonde cijfers zijn deels historisch, zodat er een beeld wordt gevormd over het verloop van de jeugdhulp per gemeente en in de regio Zuid-Holland Zuid over de afgelopen drie jaar. Daarnaast wordt er getoond via welke verwijzer de jeugdige is ingestroomd en hoe vaak er bij instroom sprake is van een herindicatie.

Jeugdhulpgebruik

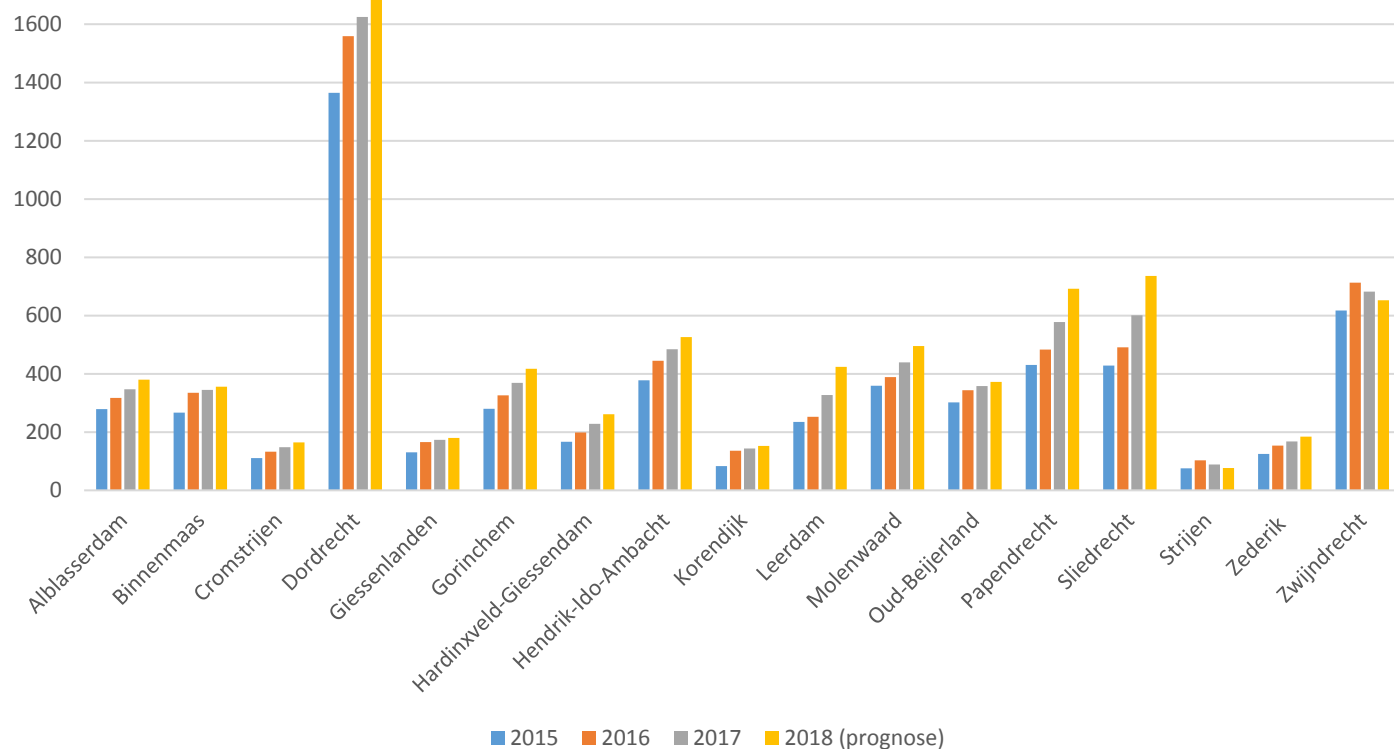

Het jeugdhulpgebruik in Zuid-Holland Zuid is in de afgelopen drie jaar gestegen. De stijging van de instroom bij Stichting Jeugdteams is sterker dan de stijging binnen de specialistische jeugdhulp (incl. EED en PGB, excl. JB/JR). Dit is deels te verklaren doordat de stichting in 2015 nieuw is gestart en de weg naar deze organisatie steeds beter gevonden wordt. De regionale zorgmarkt begon in 2015 niet op 0. Jeugdigen werden reeds

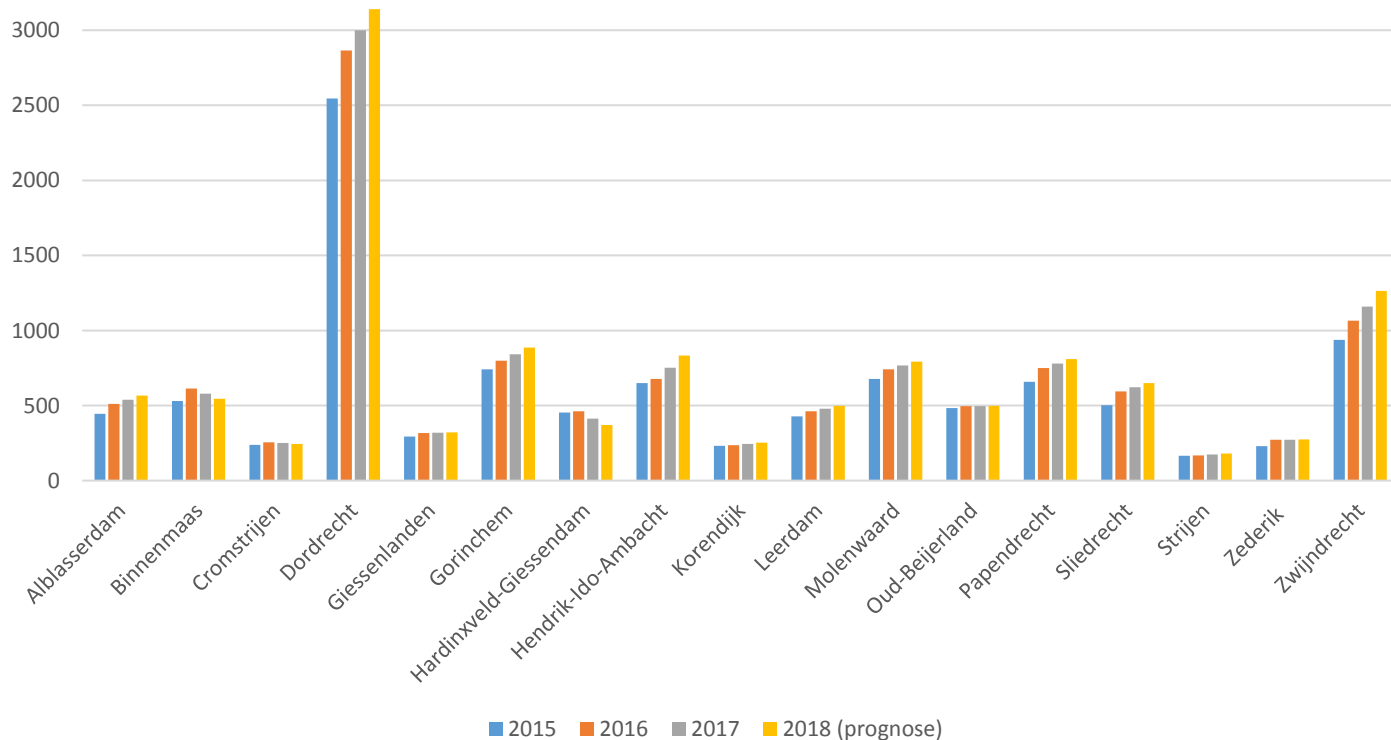
geholpen en een groot deel van de populatie was hier al bekend. De prognose voor 2018, gebaseerd op de stijging die beide lijnen in 2017 hebben doorgemaakt, toont een beeld dat het aantal jeugdigen dat instroomt bij Stichting Jeugdteams nog altijd toeneemt en het aantal jeugdigen in de regionale zorgmarkt min of meer stabiliseert.

Dit beeld is op gemeenteniveau meer gevarieerd. Het aantal jeugdigen bij het jeugdteam stijgt in bijna iedere gemeente. Alleen de gemeenten Strijen en Zwijndrecht laten een daling zien in 2017 en 2018 (prognose). Het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van specialistische jeugdhulp vertoont een wisselender beeld, waarbij de meeste gemeenten een stijging vertonen, maar in minder sterke mate dan de stijging gezien bij het jeugdteam. Bij een enkele gemeente, zoals Oud-Beijerland en Zederik, lijkt het gebruik van de specialistische jeugdhulp te stabiliseren. Bij de gemeenten Binnenmaas, Cromstrijen en Hardinxveld-Giessendam is een daling van het aantal jeugdigen met specialistische jeugdhulp zichtbaar. Opvallend is dat deze twee gemeenten een stijging vertonen op het aantal jeugdigen bij Stichting Jeugdteams wat een samenhang tussen inzet van beide suggereert.

Aantal jeugdigen Stichting Jeugdteams

Aantal jeugdigen specialistische jeugdhulp

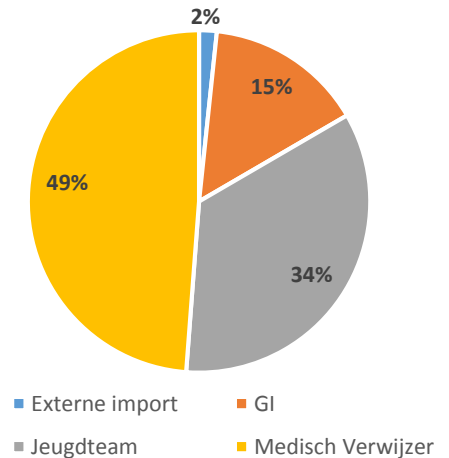
Verwijzers

De jeugdwet kent drie soorten verwijzers:

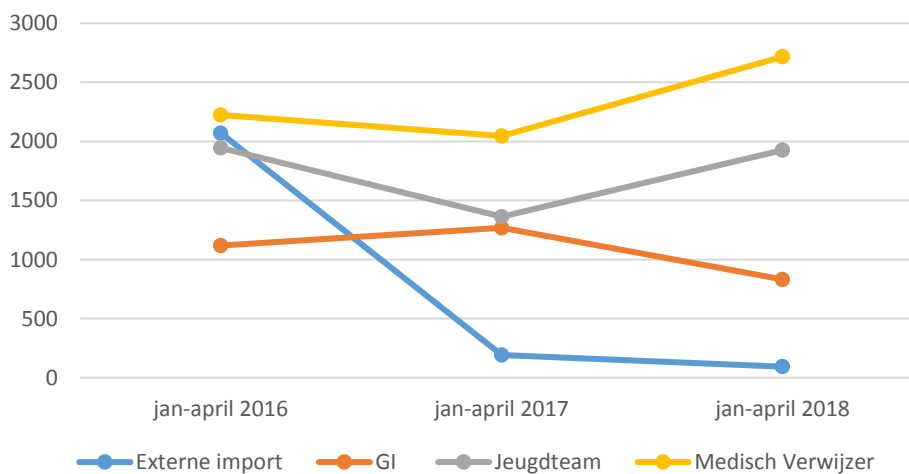
1. de medisch verwijzer, waaronder de huisarts, jeugdarts en medisch specialist;
2. de gecertificeerde instellingen; en
3. de gemeentelijke toegang. In de regio ZHZ wordt dit uitgevoerd door Stichting Jeugdteams.

Landelijk bekeken worden de meeste jeugdigen via de huisarts naar de regionale zorgmarkt verwezen. Het aantal verwijzingen via de huisarts laat landelijk in 2017 wel een daling zien. Het aantal verwijzingen via de gemeenten neemt in 2017 landelijk toe¹. De taartdiagram laat de instroom zien over de eerste vier maanden van 2018 in ZHZ. 49% van de jeugdigen wordt via de medisch verwijzer verwezen naar jeugdhulp. 34% verloopt via het jeugdteam en 15% via de Gecertificeerde Instellingen.

Verdeling instroom naar verwijzer

Verloop verdeling instroom naar verwijzer

In de lijndiagram is een vergelijking gemaakt tussen de instroom over de eerste vier maanden van 2016, 2017 en 2018 voor de regio ZHZ. 2015 wordt niet getoond, omdat de gegevens bijna volledig zijn overgenomen uit systemen van andere organisaties (voor 1-1-2015).

De term externe import staat voor administratieve (herstel)acties die door de SOJ worden uitgevoerd. In 2016 kwam dit nog veelvuldig voor, mede door de in 2015 overgenomen data uit andere systemen. Nu de cliëntadministratie van de SOJ goed op orde is, komen de verwijzer Extreene Import veel minder vaak voor.

Opvallend is het aantal verwijzingen in de eerste vier maanden via de Gecertificeerde Instellingen ten opzichte van voorgaande jaren. Hier is geen directe verklaring voor.

De verwijzingen door het jeugdteam over de eerste vier maanden van 2016 ten opzichte van 2017 en 2018 laat een flinke daling zien. Een verklaring hiervoor is dat in 2016 sprake was van een ambtshalve verlenging van jeugdhulp. Een deel daarvan is op de verwijzer Jeugdteam geregistreerd. Realistischer beeld geeft de vergelijking tussen de eerste vier maanden van 2017 en 2018. Daarin is een stijging te zien net als het landelijke beeld.

¹ Bron: Rapport: Jeugdhulp 2017 van het CBS

In tegenstelling tot het landelijke beeld, zien we in de regio ZHZ een stijging in het aantal verwijzingen door de medisch verwijzer naar de specialistische jeugdhulp. Een verklaring hiervoor kan zijn dat de wachtlijsten voor de gemeentelijke toeleiding en toegang in het afgelopen jaar zijn opgelopen en er daardoor sneller wordt gekozen voor een verwijzing via de huisarts.

De historische aantallen per verwijzer op gemeenteniveau vindt u in de bijlage.

Stichting Jeugdteams

Aantal jeugdigen

Stichting Jeugdteams is op 1 januari 2015 van start gegaan. Zoals in de paragraaf "Jeugdhulpgebruik" staat opgenomen is het aantal jeugdigen dat door de stichting geholpen wordt in de afgelopen drie jaar flink toegenomen.

	unieke jeugdigen jan - april '18	start 2018	instroom	uitstroom	eind april 2018
ZHZ	5463	4195	1268	1326	4137

Over de eerste vier maanden van 2018 waren er **5.463** jeugdigen

in caseload bij de stichting. Over deze periode is op ZHZ-niveau te zien dat de uitstroom van het aantal jeugdigen hoger ligt dan de instroom. Deels is dit te verklaren door de verbeteringen die zijn aangebracht in het registratieproces. Op gemeenteniveau is de verhouding in- en uitstroom verschillend. In de bijlage treft u deze cijfers.

Melders jeugdteam

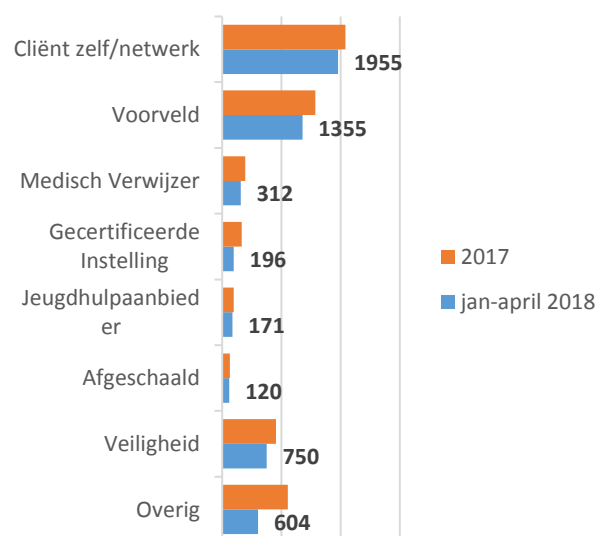
De weg naar het jeugdteam kan op verschillende manieren bewandeld worden. Voor iedere jeugdige wordt geregistreerd hoe hij/zij bij het jeugdteam terecht is gekomen.

In de naastgelegen grafiek is te zien hoe een jeugdige bij het jeugdteam komt. De vergelijking betreft de perioden 2017 en de eerste vier maanden van 2018. De grafiek vertoont geen grote verschillen tussen beide periodes.

De melders "cliënt zelf" en het "voorveld" komen in beide het vaakst voor. De term "cliënt zelf" betekent dat een jeugdige zichzelf heeft gemeld of wanneer er een melding vanuit het netwerk is gedaan. Vaak betreft het hier de ouders van de jeugdige. Het voorveld kan bestaan uit een melding vanuit het sociaal team, via de jeugdgezondheidszorg, het onderwijs of via de gemeente.

De contacten met de huisartsen en medisch verwijzers is hoog geprioriteerd door de stichting. 6% van de jeugdigen wordt via de "medisch verwijzer" is gemeld. Dit is ongeveer gelijk aan 2017. De verdeling op gemeenteniveau treft u aan in de bijlage.

Melders Jeugdteam

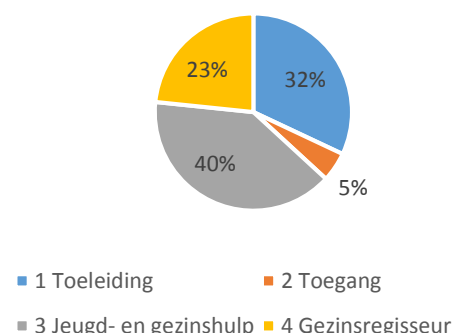

Hoofdtaken Stichting jeugdteams

Binnen Zuid Holland Zuid voert Stichting Jeugdteams een regionale opdracht uit, waarin 4 hoofdtaken zijn belegd. Eén van deze taken is de gemeentelijke toegang, zoals opgenomen in de paragraaf verwijzers. De andere drie taken zijn; toeleiding, jeugd- en gezinshulp en gezinsregie.

In 2017 zijn er tussen de stichting en de SOJ afspraken gemaakt over de registratie op de hoofdtaken. Er is afgesproken om per hoofdtak te registreren en hierop de doorlooptijden te meten. Hierdoor wordt beter inzichtelijk hoeveel tijd en inzet een taak kost. Met ingang van 1 september 2017 wordt op deze manier geregistreerd. Deze korte periode, in combinatie met een achterstand in registratie, maakt dat de huidige gegevens nog een minimaal beeld geven van de acties op hoofdtaken in relatie tot de doorlooptijden. Naar verwachting zullen de cijfers in de volgende rapportage beter inzicht bieden.

inzet hoofdtaken

Gelezen bovenstaande opmerking, treft u in de factsheet de doorlooptijden per hoofdtak voor uw gemeente. Ook hiervoor geldt dat deze in de volgende rapportages meer inzicht zullen geven.

Herhaling van jeugdhulp

De jeugdhulp die aan jeugdigen worden toegekend vanuit de regionale zorgmarkt, een individuele jeugdhulpvoorziening, ligt vast in een beschikking. De beschikking toont aan welke jeugdhulp wordt ingezet (vanaf 2018 is dit een zorgprofiel) en binnen welke periode dit gebeurt. Dit wordt in het datasysteem vastgelegd in de vorm van een [contractregel](#). Deze regel bevat o.a. informatie over welk zorgprofiel of de vorm van jeugdhulp en de start en einddatum

Over de eerste vier maanden van 2018 zijn er **7.360** jeugdigen met een nieuwe contractregel. Op een jeugdige kunnen meerdere contractregels van toepassing zijn met verschillende start- en einddata. Overigens is de startdatum van een contractregel niet altijd gelijk aan de datum waarop de hulp daadwerkelijk gaat starten. Hier kan tijd tussen zitten.

Om inzicht te krijgen in het aantal jeugdigen dat bij herhaling een beroep doet op jeugdhulp, zijn er categorieën opgesteld op basis van de start- en einddatum van de contractregels. Deze categorieën zien er als volgt uit:

Term	Definitie
Herindicatie	Startdatum nieuwe contractregel valt binnen of op 28 dagen na einddatum voorgaande contractregel
Binnen 6 maanden	Startdatum nieuwe contractregel na 28 dagen, maar binnen 6 maanden voor de einddatum voorgaande contractregel
Nieuw	BSN is niet bekend in de afgelopen 6 maanden
Uitbreiding	Startdatum nieuwe contractregel valt binnen een andere contractperiode voor deze jeugdige.

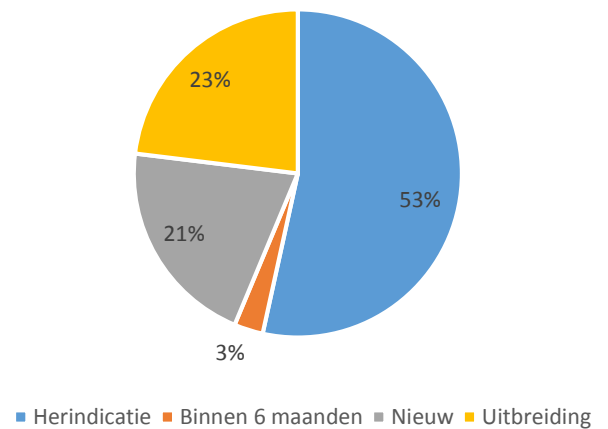
Bij de categorie "Herindicatie" komt een jeugdige binnen 28 dagen weer voor in het datasysteem van de SOJ met een individuele jeugdhulpvoorziening. Het kan zijn dat de jeugdige op dat moment een andere individuele jeugdhulpvoorziening krijgt toegewezen bij dezelfde of een andere jeugdhulpaanbieder. Toch wordt deze voorziening geteld als herindicatie. We gaan er vanuit dat de voorziening binnen een dergelijk kort tijdsbetek onderdeel uitmaakt van één jeugdhulptraject.

De categorie "Binnen 6 maanden" betreft een jeugdige die niet onder de herindicatie valt, maar wel binnen 6 maanden na afloop van de laatste contractregel, er een nieuwe contractregel start.

De categorie "Nieuw" is zo gedefinieerd dat de jeugdige in de afgelopen 6 maanden geen individuele jeugdhulpvoorziening heeft gehad in de regio ZHZ. Wellicht heeft deze jeugdige wel voor deze periode een individuele voorziening gehad, maar gaan we er vanuit dat het na een dergelijke periode om een nieuwe of gewijzigde hulpvraag gaat.

De categorie "Uitbreiding" gaat over jeugdigen waarbij in de periode van een lopende contractregel, een nieuwe contractregel wordt opgestart. Op dat moment lopen er twee individuele jeugdhulpvoorzieningen tegelijkertijd. We spreken dan van uitbreiding.

Gelet op bovenstaande definities, ontstaat over de eerste vier maanden van 2018 het beeld voor ZHZ dat ruim 53% van de jeugdigen onder de categorie "Herindicatie" valt. Voor 3% van de jeugdigen geldt dat zij binnen zes maanden terugkomen voor een individuele jeugdhulpvoorziening. 21% van de jeugdige is "nieuw" en bij 23% van de jeugdige is er sprake van uitbreiding.

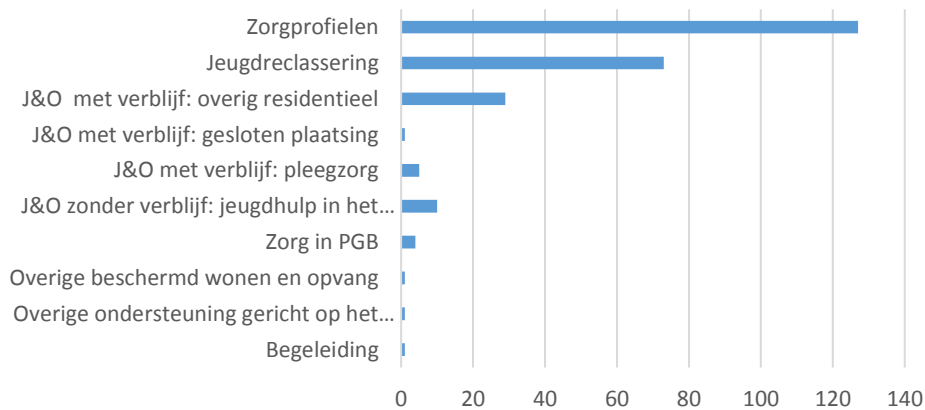
Een verklaring voor het hoge aantal herindicaties, is deels te vinden in de startdatum van 1 januari. Op 31 december lopen veel beschikkingen af, om op 1 januari weer opnieuw op te starten. Wanneer bovenstaande verdeling over een langere periode wordt bekeken, bijvoorbeeld aan het eind van een jaar, ontstaat er naar verwachting een vollediger beeld. Daarbij blijft wel het vermoeden dat het merendeel van de instroom, een herindicatie betreft.

Opvallend is ook het percentage "uitbreiding". Bijna een kwart van de nieuwe contractregels betreft een aanvulling op een lopende individuele jeugdhulpvoorziening. Dit verklaart het beeld dat het totaal aantal jeugdigen met een individuele jeugdhulpvoorziening minimaal toeneemt (zie hoofdstuk 1), maar dat het aantal jeugdigen op domein-niveau een grotere stijging laat zien (zie ook hoofdstuk 3).

Verlengde jeugdhulp

De Jeugdwet stelt de leeftijdsgrens van 18 jaar met een mogelijkheid tot verlenging tot 23 jaar, indien voldaan wordt aan een aantal voorwaarden. Voor het 18de levensjaar kunnen alle vormen van jeugdhulp geboden worden vanuit de Jeugdwet. Daarna wordt er gekeken vanuit welke wetgeving de hulp, zorg of ondersteuning geboden kan worden. Dit kan zijn de Wmo, Zorgverzekeringswet of de Wet Langdurige Zorg. Wanneer de jeugdige bij het bereiken van zijn 18de nog hulp of ondersteuning nodig heeft en zijn vraag niet vanuit een ander wettelijke kader kan worden beantwoord, is het mogelijk om verlengde jeugdhulp in te zetten.

Verlengde jeugdhulp

Over de eerste vier maanden van 2018 hadden **232** jongvolwassenen (18 tot 23 jaar) verlengde jeugdhulp in de regio Zuid-Holland Zuid.

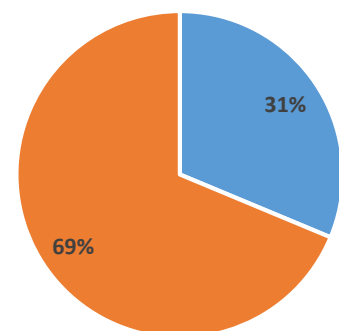
Verlengde jeugdhulp wordt (bijna) uitsluitend ingezet bij

voorzieningen die onder de Jeugd & Opvoedhulp vallen. Voorbeelden van hulp zijn het inzetten van een kamertraining of het bieden van verlengde pleegzorg. In de grafiek is te zien dat een groot aantal jongvolwassenen (127) een zorgprofiel hebben. Met ingang van 1 januari 2018 wordt er volledig met zorgprofielen gewerkt, tenzij de aanvrager daar bezwaar tegen heeft of een beroep wil doen op een PGB. In hoofdstuk 2 vindt u meer informatie over het werken met zorgprofielen. De overige categorieën zullen in de loop van het jaar gaan wijzigen. Dit zal terug te zien zijn in de toekomstige rapportages.

Verlengde jeugdhulp kan met uitzondering ook voor andere jeugdhulpvoorzieningen dan Jeugd & Opvoedhulp worden ingezet. Dit kan echter alleen wanneer de jongvolwassene een jeugdreclasseringsmaatregel heeft. De rechter kan kiezen om voor jongvolwassenen tot 23 jaar het jeugdstrafrecht toe te passen. Indien dit het geval is en er een jeugdreclasseringsmaatregel uit voortvloeit, valt de jongvolwassene voor (GGZ) behandeling of ondersteuning onder de Jeugdwet. In ZHZ hebben 73 jeugdigen na hun 18de verjaardag een jeugdreclasseringsmaatregel lopen.

Veel van de ondersteuningsvragen van jongvolwassenen (18 tot 23 jaar) bevinden zich op het vraagstuk van huisvesting, werk en inkomen en/of onderwijs. 31% van de verlengde jeugdhulp wordt ingezet op een voorziening jeugdhulp met

Verlengde jeugdhulp

■ Jeugdhulp met verblijf ■ Jeugdhulp zonder verblijf

verblijf. Dit benadrukt de ondersteuningsvraag van jongvolwassenen op het gebied van huisvesting en wonen.

Verlengde jeugdhulp	Jan - april 2018
Alblasserdam	10
Binnenmaas	10
Cromstrijen	< 7
Dordrecht	80
Giessenlanden	< 7
Gorinchem	24
Hardinxveld-Giessendam	7
Hendrik-Ido-Ambacht	14
Korendijk	< 7
Leerdam	11
Molenwaard	11
Oud-Beijerland	8
Papendrecht	< 7
Sliedrecht	15
Strijen	< 7
Zederik	< 7
Zwijndrecht	25

Op gemeenteniveau zijn verschillen zichtbaar bij de inzet van verlengde jeugdhulp. Gemeente Dordrecht is de grote uitschieter met 80 jongvolwassenen. Dit komt deels doordat voorzieningen voor residentiële jeugdhulp voornamelijk in Dordrecht gesitueerd zijn. Op basis van het woonplaatsbeginsel telt dat bij het bereiken van de leeftijd van 18 jaar, de gemeente waar de jeugdige verblijft verantwoordelijk is. Dit woonplaatsbeginsel wordt aangepast in de Jeugdwet en wijzigt naar verwachting op 1 januari 2019. Tot die tijd werken gemeenten langs het Convenant Woonplaatsbeginsel wat in juli 2017 door alle jeugdzorgregio's in Nederland is ondertekend.

In dit convenant is opgenomen dat tot de wijziging van de wet voor de 18+ populatie het oude woonplaatsbeginsel nog van kracht blijft. Met de wetwijziging wordt dit waarschijnlijk gewijzigd in de gemeente waar de jeugdige voor het laatst

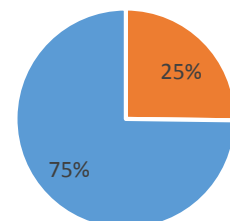
gewoond heeft voor de inzet van jeugdhulp met verblijf, financieel verantwoordelijk blijft. Naar verwachting zal het beeld van de inzet van verlengde jeugdhulp binnen de gemeenten in ZHZ dan ook wijzigen.

Nee, tenzij

De SOJ contracteert het jeugdhulpaanbod voor ZHZ. Bij de contractering van een jeugdhulpaanbieder, neemt de SOJ een budgetplafond op in het contract. Wanneer een jeugdhulpaanbieder het budgetplafond nadert of heeft bereikt, wordt er een cliëntenstop afgekondigd. Zolang een cliëntenstop geldt, kan er geen instroom plaatsvinden bij de betreffende aanbieder.

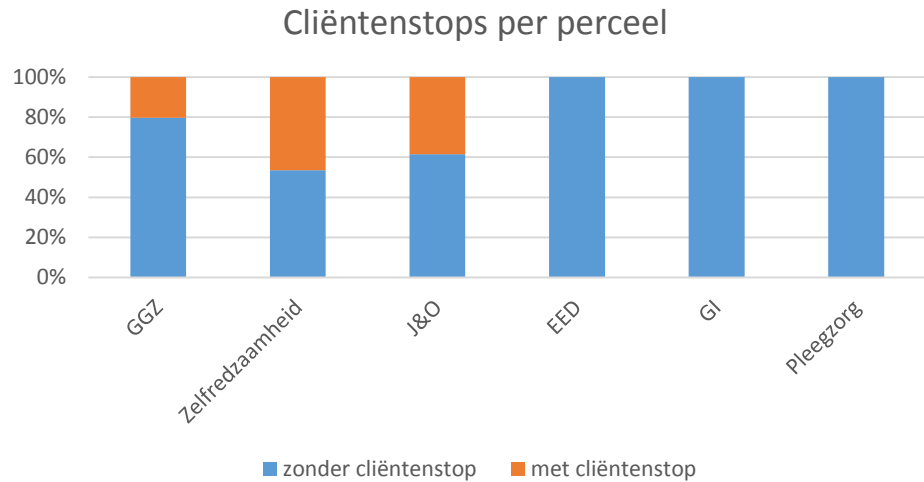
Jeugdhulpaanbieders worden door de SOJ op percelen gecontracteerd. In totaal zijn er 6 percelen. Na de eerste vier maanden in 2018 had 25% van de gecontracteerde aanbieders (in totaal 123) een cliëntenstop op 1 perceel of meer. Jeugdhulpaanbieders worden door de SOJ per perceel gecontracteerd.

Cliëntenstops aanbieders

- aanbieders met cliëntenstop op min. 1 perceel
- aanbieders zonder cliëntenstop

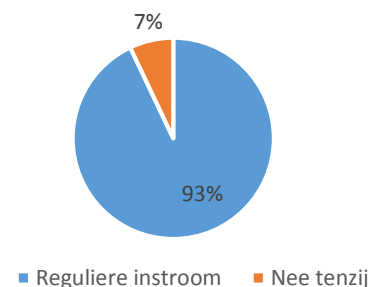
Verder inzoomend op de percelen, worden geheel andere verhoudingen zichtbaar. Daarin is te zien dat voornamelijk de percelen Zelfredzaamheid (oud-AWBZ) en Jeugd- en Opvoedhulp te kampen hebben met een cliëntenstop. Binnen de percelen EED (dyslexie), GI (gecertificeerde instellingen) en pleegzorg is hier nog geen sprake van.

In enkele situaties is het denkbaar dat een jeugdige gebruik moet maken van het hulpaanbod van een specifieke aanbieder, ook wanneer daar een cliëntenstop geldt. Denk daarbij aan jeugdigen die al bij de betreffende aanbieder in hulp zijn, of omdat er geen andere aanbieders zijn die hetzelfde aanbod bieden.

Voor die situaties waarin de zorg niet kan worden uitgesteld en het noodzakelijk is dat de zorg door een specifieke jeugdhulpaanbieder wordt geboden, kan instroom plaatsvinden door het gebruik van de "Nee, tenzij" regeling. Over de eerste vier maanden van 2018 zijn er trajecten gestart voor ruim 7.300 jeugdigen. Dit beeld raakt iets verteken. Door de overgang van de jeugdhulp naar de Jeugdwet in 2015, is de historische ingangsdatum op 1 januari gelegen. In deze periode is 7% (518 jeugdigen) van die toestroom via de 'Nee, tenzij' regeling verlopen.

Instroom januari - april ZHZ

Op de volgende pagina treft u een overzicht van het gebruik van de 'Nee, tenzij' regeling per gemeente. De verschillen tussen gemeenten in het gebruik maken van de "Nee, tenzij" regeling zijn groot. In de gemeenten Alblasterdam, Leerdam en Molenwaard wordt ten opzichte van de totale instroom, het meeste gebruik gemaakt van de regeling. Een verklaring hiervoor is niet bekend, maar het kan te maken hebben met de locaties van bepaalde voorzieningen.

Bij de gemeenten uit de regio Hoeksche Waard (Binnenmaas, Cromstrijen, Korendijk, Oud-Beijerland en Strijen) is een minimale inzet van de "Nee, tenzij" regeling te zien. Een verklaring hiervoor kan zijn dat in deze regio al vanaf 2015 relatief meer PGB's worden ingezet. Door de inzet van meer PGB's zijn er minder verwijzingen voor de producten in ZIN, waarop cliëntenstops van toepassing zijn. Echter, het aantal PGB's dat ingezet wordt, neemt ook in de Hoeksche Waard af, waardoor het waarschijnlijk is dat er ook een andere oorzaak meespeelt. Deze is niet bekend.

Nee, tenzij	Jan - april 2018	% t.o.v. instroom
Alblasserdam	35	10%
Binnenmaas	14	4%
Cromstrijen	< 7	2%
Dordrecht	91	5%
Giessenlanden	17	9%
Gorinchem	44	8%
Hardinxveld-Giessendam	21	8%
Hendrik-Ido-Ambacht	35	7%
Korendijk	< 7	1%
Leerdam	31	10%
Molenwaard	56	11%
Oud-Beijerland	9	3%
Papendrecht	26	5%
Sliedrecht	29	7%
Strijen	< 7	3%
Zederik	14	8%
Zwijndrecht	59	8%
Nader te bepalen	30	-

2 Zorgprofielen

In de Jeugdwet staat de hulpvraag van de jeugdige en zijn ouders centraal. De gemeenten hebben de plicht om ondersteuning te bieden op de punten waar de jeugdige en/of ouders zelf niet uitkomen. Het stelsel voor de decentralisatie was erg gericht op aanbod. Om de kanteling te maken naar vraaggerichte ondersteuning zijn de zorgprofielen in de regio ZHZ geïntroduceerd.

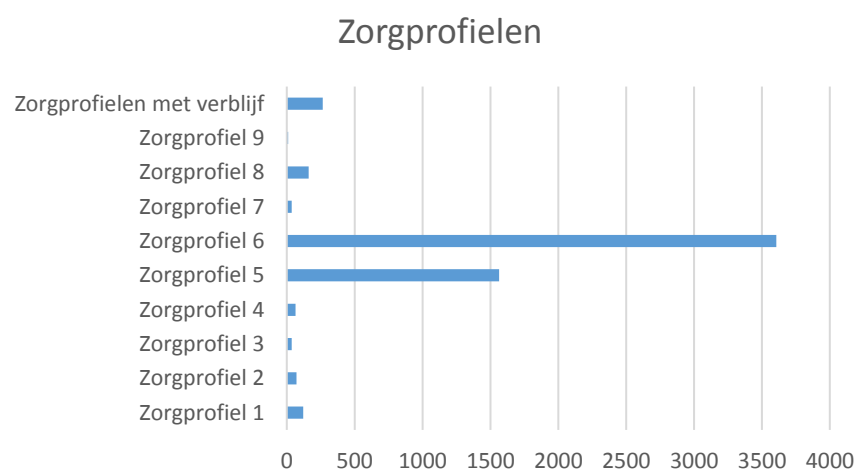
Het werken met zorgprofielen maakt dat er meer maatwerk geboden kan worden. Aan het begin van het proces wordt vastgesteld welk problemen de jeugdige en/of ouders ervaren met opvoeden en opgroeien. Bij dit probleem wordt een zorgprofiel gezocht waarin beschreven staat wat de aard van de problematiek is en welk resultaat men wil behalen. Een jeugdhulpaanbieder gaat op basis van dit profiel jeugdhulp leveren. Deze aanbieder (hoofdaannemer) blijft gedurende het jeugdhulptraject verantwoordelijk voor het leveren van de zorg en het eindresultaat. Binnen het profiel kan de aanbieder een samenwerking aangaan met andere aanbieders (onderaannemers) om bepaalde hulp te bieden die hij niet in huis heeft. Op deze manier ontstaat de mogelijkheid om gericht samen te werken en maatwerk te bieden aan de jeugdige en/of ouders.

Er zijn 9 zorgprofielen vastgesteld. Een beschrijving van de profielen kunt u nalezen op de website van de SOJ (<https://www.jeugdzhz.nl/informatie-voor-clienten-en-inwoners.html#tab15> of klik [hier](#)).

In dit hoofdstuk zijn onder andere de cijfers opgenomen over de verdeling van de profielen per gemeente en de meest voorkomende hoofdaannemers. Dit hoofdstuk is in ontwikkeling. Omdat het werken met zorgprofielen pas vanaf 1 januari 2018 is ingevoerd, zijn er ook nog jeugdigen die geen profiel hebben en op basis van producten een jeugdhulpvoorziening is toegekend. In de loop van 2018 zal de inzet van zorgprofielen toenemen en de beschikkingen op basis van een product zullen zo goed als verdwijnen.

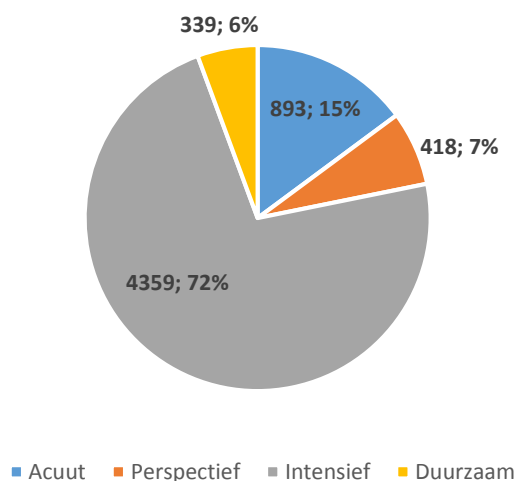
Verdeling zorgprofielen

Over de eerste vier maanden van 2018 staat er bij **6.026** jeugdigen een zorgprofiel geregistreerd. Dit kunnen trajecten zijn die al in 2017 gestart zijn. Profiel 5 en 6 tonen een hoog aantal jeugdigen. Dit wordt veroorzaakt door het afschaffen van de DBC-systematiek in de GGZ. De jeugdigen die in 2017 een beroep deden op basis GGZ of specialistische GGZ zijn overgezet naar profiel 5 (basis-GGZ) en profiel 6 (S-GGZ). De jeugdigen die een beroep doen op vormen van jeugdhulp, worden na herindicatie een zorgprofiel toegekend, evenals de nieuwe instroom vanaf 1 januari 2018. Het beeld van de verdeling zorgprofielen benaderd in de loop van het jaar steeds beter de realiteit.

Omdat de zwaarte van de problematiek in iedere situatie weer anders kan zijn, bestaat er voor ieder profiel vier verschillende intensiteiten;

Intensiteit Zorgprofielen

- Acut:
korte duur en hoge intensiteit,
beoogd resultaat = bezweren van crisis
- Perspectief:
korte duur en lage intensiteit,
beoogd resultaat = beter worden of ontwikkelen
- Intensief:
lange duur en hoge intensiteit,
beoogd resultaat = ontwikkelen of stabiliseren
- Duurzaam:
lange duur en lage intensiteit,
beoogd resultaat = stabiliseren.

Het aantal jeugdigen met een zorgprofiel Intensief is het hoogst. Deels is dit te verklaren door de het afsluiten van de DBC-systematiek voor de GGZ. Een groot deel van deze jeugdigen heeft met ingang van 1 januari het zorgprofiel 6 Intensief gekregen. In de loop van 2018 en 2019 zal dit langzaam uitgefilterd worden en ontstaat er een realistischer beeld.

De intensiteit van het zorgprofiel zegt iets over de aard, omvang en verwachte duur van de jeugdhulptrajecten. We verwachten dat voor jeugdigen met een zorgprofiel Duurzaam de kans op snelle uitstroom uit de jeugdhulp kleiner is dan wanneer de intensiteit Perspectief is afgegeven. Dit wordt in de komende jaren duidelijk.

In de factsheet treft u de verdeling van zorgprofielen aan voor uw gemeente. De verdeling naar intensiteit is opgenomen in de bijlage.

Hoofdaannemers

De SOJ heeft 103 jeugdhulpaanbieders gecontracteerd die uitvoering kunnen geven aan de rol als hoofdaannemer. Over de eerste vier maanden is een top 5 gemaakt van de hoofdaannemers met de meeste zorgprofielen waarbij zij optreden als hoofdaannemer. Wederom moet hier rekening gehouden worden met de overgangsperiode na de invoering van de zorgprofielen. Dit overzicht biedt echter wel een beeld van de grootste hoofdaannemers in deze regio.

In de factsheet over de periode januari – april vindt u de top 3 hoofdaannemers terug binnen uw gemeente.

Hoofdaannemers ZHZ Top 5

1. Stichting Yulius (1.868 jeugdigen)
2. Stichting Enver (543 jeugdigen)
3. Parnassia Groep (422 jeugdigen)
4. Stichting Horizon (302 jeugdigen)
5. Stichting Eleos (292 jeugdigen)

Overig

Het werken met zorgprofielen is (na een pilotperiode in 2017) van start gegaan per 1 januari 2018. De data voor managementinformatie moet zich nu gaan opbouwen. In de toekomst kunnen wij u op deze plek meer informatie geven over de zorgprofielen, zoals inzicht in de (gemiddelde) kosten per profiel, intensiteit en jeugdige, de leeftijdsverdeling per profiel en de doorlooptijden per profiel.

3 Regionale Zorgmarkt

Wanneer er gesproken wordt over de regionale zorgmarkt bedoelen we in de regio ZHZ de gecontracteerde jeugdhulpaanbieders. In dit hoofdstuk tonen wij u de verdeling van het aantal jeugdigen en zorgaanpakken binnen de regionale zorgmarkt verdeeld over de domeinen Jeugd & Opvoedhulp, Zelfredzaamheid (oud-AWBZ), Geestelijke Gezondheidszorg (basis en specialistisch) en het gedwongen kader (jeugdbescherming en jeugdreclassering).

De cijfers in dit hoofdstuk laten zover dat dit mogelijk is gegevens zien vanaf 2015. Door het gaan werken met zorgprofielen is het echter niet altijd meer mogelijk om vooraf het domein te benoemen waarin de jeugdige zich bevindt. Binnen een zorgprofiel kunnen diverse vormen van jeugdhulp worden geboden over de domeinen heen. Dit wordt pas inzichtelijk wanneer op basis van het toegekende profiel bij de SOJ gedeclareerd wordt. De cijfers over 2018 geven dus nog niet het complete beeld.

Jeugd & Opvoedhulp

In de meeste gevallen verloopt de opvoeding van jeugdigen zonder grote problemen. Voor veel opvoedvragen kunnen ouders terecht bij het jeugdteam, sociaal team of Centrum voor Jeugd en Gezin. Wanneer de hulpvraag van jeugdigen en ouders niet door Stichting Jeugdteams beantwoord kan worden vanwege de aard en de ernst, kan er jeugdhulp uit de regionale zorgmarkt worden ingezet.

Jeugd & Opvoedhulp is zeer breed. Organisaties voor Jeugd & Opvoedhulp bieden ondersteuning bij problemen in de opvoeding en helpen kinderen die vastlopen in hun ontwikkeling en bij gedragsproblemen. Deze hulp kan thuis worden geboden (ambulant), bij de jeugdhulpaanbieder of op locatie, zoals bijvoorbeeld op school of in de kinderopvang. Wanneer een jeugdige door de problematiek niet meer in thuis kan blijven wonen, kan er ook pleegzorg of verblijf in een jeugdinstelling worden ingezet. Dit valt ook onder Jeugd & Opvoedhulp.

Het aantal jeugdigen dat in de regio ZHZ gebruikt maakt van een J&O voorziening, is in de afgelopen jaren flink gestegen. Het aantal jeugdigen in 2017 is ten opzichte van 2016 met 19% gestegen. De prognose is op deze stijging gebaseerd. De cijfers per gemeente vindt u in de bijlage.

Het meest voorkomende product binnen de J&O is pleegzorg. In 2015 hadden 697 jeugdigen een vorm van pleegzorg. In 2016 waren dit er 738 en in 2017 786 jeugdigen. Dit is een stijging van 13% over drie jaar. Ook de inzet van gezinshuizen neemt toe met 40% in 2017 t.o.v. 2015. In absolute aantallen liggen de aantallen niet zo hoog als bij pleegzorg, maar vertoont procentueel wel een sterkere stijging.

Top 5 Producten Jeugd & Opvoedhulp

1. Pleegzorg	13% ↑
2. Omgangsbegeleiding	18% ↑
3. MKD	88% ↑
4. Assist 5 tot 12 jaar	63% ↑
5. Ambulante spoedhulp	9% ↑

De meest ingezette producten binnen de J&O in ZHZ vindt u in het naastgelegen kader. Deze producten kennen over de afgelopen drie jaar allemaal een stijging in het aantal jeugdigen dat hier gebruik van maakt.

Zoals hiervoor omschreven is het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van **pleegzorg** over de afgelopen drie jaar toegenomen.

Van het product **Omgangsbegeleiding** wordt

veel gebruik gemaakt en dit aantal is in de laatste drie jaar ook gestegen. Omgangsbegeleiding is een programma voor ouders die na een scheiding het ouderschap over hun kinderen niet op een werkbare manier hebben of krijgen georganiseerd. Dit programma biedt hen begeleiding bij het maken van goede afspraken voor gezamenlijk ouderschap. Dat dit product veel wordt afgenomen bevestigt de (landelijke) signalen van het hoge aantal vechtscheidingen.

Het product **MKD** staat voor Multidisciplinaire KinderDagbehandeling. Het MKD biedt hulp aan jeugdigen van 0 – 7 jaar met een stagnerende en/of ernstige) bedreiging in hun ontwikkeling en hun ouders. Het probleem van de jeugdigen en ouders wordt vanuit diverse disciplines bekeken. Dit leidt tot het vaststellen van een passend hulpaanbod. De hulp aan de jeugdigen wordt ambulant in de eigen leefomgeving of in specialistische behandelgroepen gegeven. Het gezin wordt hierbij betrokken en krijgt handvatten aangeboden, zodat ouders uiteindelijk weer zelfstandig verder kunnen. Dit beeld past binnen de visie van de Jeugdwet; Jeugdigen en ouders hulp bieden, gericht op het weer zelfstandig verder kunnen.

Assist 5 tot 12 jaar biedt ambulante begeleiding aan jeugdigen in de leeftijd van 5 tot 12 jaar met problematiek in alle leefgebieden. De hulp wordt in de eigen leefomgeving van de jeugdige geboden, waarmee escalatie van problemen geprobeerd wordt te voorkomen. Deze hulp wordt geboden vanuit de filosofie 'zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig'.

Ambulante spoedhulp wordt ingezet wanneer er een crisissituatie speelt binnen een gezin. De hulp is dan direct inzetbaar en heeft tot doel de situatie in het gezin zo snel mogelijk weer stabiel te krijgen. Het aantal jeugdigen waarvoor ambulante spoedhulp is ingezet is in de afgelopen drie jaar met 25% gestegen. In 2016 (95) is het minder vaak ingezet dan in 2015 (109), maar laat in 2017 (119) weer een stijging zien. Er zijn signalen dat door de toenemende wachtlijsten, waardoor jeugdigen langer moeten wachten op hulp, het aantal crisissen toeneemt. Deze cijfers lijken dit signaal te bevestigen.

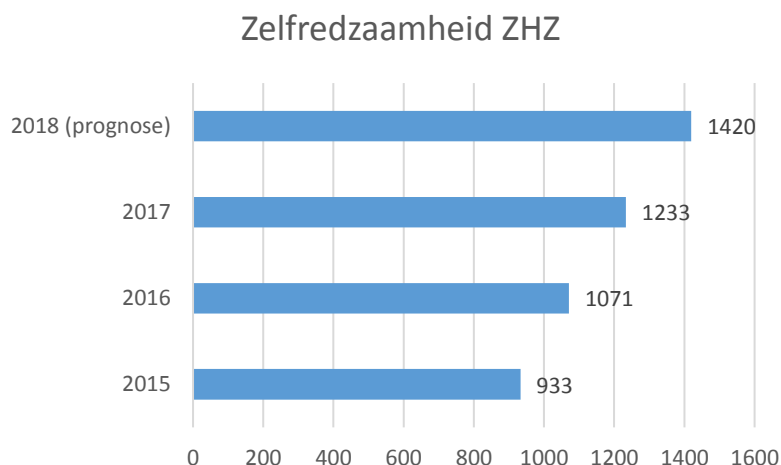
Zelfredzaamheid (oud-AWBZ)

Voor de decentralisatie werd onder de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) een deel van de jeugdvoorzieningen vergoed. Met de komst van de Jeugdwet en de Wet Langdurige Zorg (WLZ) is hier een splitsing in gekomen. De WLZ richt zich op personen waarvoor 24-uurs toezicht of zorg nodig is. Wanneer een persoon onder deze wet valt, wordt iedere vorm van zorg ook binnen deze wetgeving verzorgd.

Wanneer een jeugdige nog ontwikkelperspectief heeft en/of er geen sprake is van 24 uren zorg of toezicht en er geen recht op zorg uit de WLZ bestaat, kan een jeugdige de hulp vanuit de Jeugdwet krijgen.

Deze hulp is gericht op de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van de jeugdige en maakt het mogelijk dat een jeugdige naar vermogen participeert in onze maatschappij. Om af te stappen van oude begrippen, als AWBZ, spreken wij in de toekomst over (hulp ten behoeve van) **zelfredzaamheid**.

De cijfers op dit onderdeel neemt de afgelopen jaren fors toe. In 2015 maakten 933 jeugdigen gebruik van een voorziening, waar dit in 2017 een aantal van 1.233 jeugdigen is. Ieder jaar is het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van een voorziening uit deze categorie met 15% gestegen (2015-2016, 2016-2017). Als deze trend zich doorzet dan is de prognose dat in 2018 het aantal jeugdigen uitkomt op 1.420.

Enkele verklaringen voor deze stijging zijn de verscherping van de instroom in de WLZ. In de overgang van de decentralisaties konden ouders de keuze maken of zij de hulp van de WLZ of de Jeugdwet wilden ontvangen. In de afgelopen jaren is echter het beleid rondom de WLZ steeds verder uit gekristalliseerd en is de toegang verscherpt. Na herindicaties is gebleken dat een deel van deze jeugdigen waar nog sprake is van ontwikkelperspectief niet in de WLZ behoren, maar onder de Jeugdwet vallen. De verwachting is dat in de komende jaren de toestroom naar de Jeugdwet op het onderdeel zelfredzaamheid door deze verscherping blijft toenemen.

Een andere verklaring voor de stijging is dat in het verleden de AWBZ voornamelijk werd ingezet voor jeugdigen met een (licht) verstandelijke en/of lichamelijke beperking. Jeugdigen die hulp nodig hadden op basis van een psychiatrische grondslag kwamen in eerste instantie niet voor deze wetgeving in aanmerking. Met de komst van de Jeugdwet is hier verandering ingekomen. Jeugdigen die voorheen onder de AWBZ geen voorziening kregen op basis van hun beperking/stoornis, kunnen nu wel een voorziening krijgen, omdat dit bijdraagt aan de oplossing van de hulpvraag.

Top 5 Producten Zelfredzaamheid

1. Begeleiding	40% ↑
2. Gespecialiseerde begeleiding	33% ↑
3. Behandeling IOG	50% ↑
4. Behandeling GW'er	96% ↑
5. Dagactiviteit VG kind licht	10% ↓

Naastgelegen tabel laat de top 5 producten Zelfredzaamheid zien.

Begeleiding is daarbij veruit het meest ingezet (394 unieke jeugdigen in 2017). Over de afgelopen 3 jaar is er op dit product een stijging van 40% waarneembaar. Begeleiding wordt vaak ingezet bij probleemgedrag, problemen in denken, concentreren en waarnemen, etc. Begeleiding kan op diverse locatie worden ingezet. Daar

waar het voor de jeugdige noodzakelijk is kan begeleiding geboden worden, zoals thuis, maar ook op school. Naast begeleiding kennen we ook het product **Gespecialiseerde begeleiding**. Dit wordt voornamelijk ingezet bij jeugdigen met problemen die voortkomen uit een stoornis binnen het

autisme spectrum, ADHD of andere soortgelijke stoornissen. In 2017 is dit product voor 233 unieke jeugdigen ingezet. Dit is een stijging van 33% ten opzichte van 2015.

Een ander product wat veelvuldig wordt ingezet is **Behandeling IOG**, waarbij IOG staat voor Intensieve Orthopedagogische Gezinsbehandeling. IOG biedt ondersteuning bij gezins- en/of opvoedingsproblematiek om het gezinsklimaat te verbeteren. Deze ondersteuning wordt ingezet bij gezinnen waarbij sprake is van een verstandelijke beperking bij een van de gezinsleden. Dit kan de jeugdigen zijn, maar ook de ouders/opvoeders. In 2017 is dit product ingezet voor 225 jeugdigen. Ten opzichte van 2015 is dit een stijging van 50%. Aangezien de methodiek gericht is op het systeem rondom de jeugdige en het betrekken van het gezin bij de oplossing van de problematiek, past dit binnen de transformatie van de Jeugdwet.

Het product **Behandeling Gedragswetenschapper** wordt veelvuldig ingezet en heeft sinds 2015 een stijging doorgemaakt van 96%. Een gedragswetenschapper bekijkt het gedrag van de jeugdige en maakt gebruik van verschillende methodieken tijdens de behandeling. De behandeling is gericht op het leren omgaan met de gevolgen van de aandoening door het aanleren van vaardigheden/gedrag. De gedragswetenschapper werkt vaak binnen een multidisciplinaire setting.

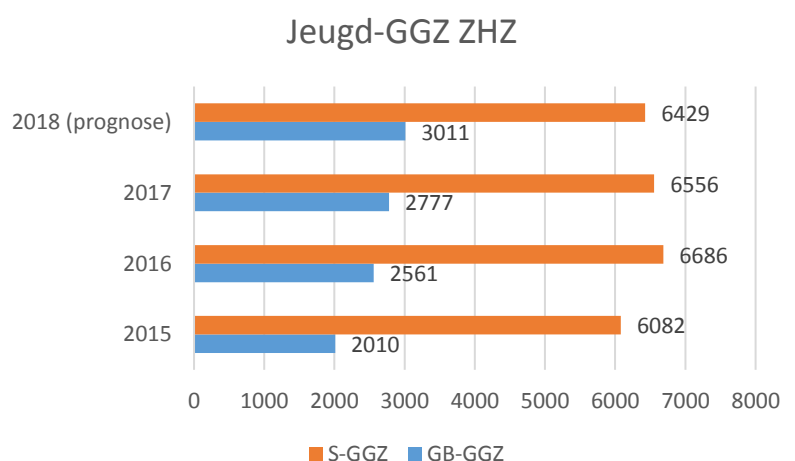
Dagactiviteit VG kind licht betreft jeugdigen met een beperking of handicap die op locatie invulling geven aan dagactiviteiten. In 2015 is dit product veelvuldig ingezet (136 jeugdigen), maar toont in 2016 een daling (111 jeugdigen) om in 2017 toch weer licht te stijgen (123 jeugdigen). Gemiddeld komt dit uit op een daling van 10% over drie jaar. Daar tegenover staat echter dat het aantal jeugdigen dat het product **Dagactiviteit VG kind midden** in de afgelopen drie jaar is verdubbeld. Ook op het product Dagactiviteit VG kind zwaar is over drie jaar een stijging te zien van 35%. Er vindt hier een verschuiving plaats van inzet van goedkope zorg naar duurdere zorg.

Jeugd-GGZ

Wanneer jeugdigen psychische problemen ervaren kan er Jeugd-GGZ hulp worden ingezet. De Jeugd-GGZ is opgesplitst in twee vormen;

- generalistische basis-GGZ (GB-GGZ), kortdurende trajecten van enkele gesprekken gericht op jeugdigen met matige GGZ-hulpvraag en een laag risico; en
- specialistische GGZ (S-GGZ), langdurige trajecten met diagnostiek gericht op jeugdigen met (hoog) complexe GGZ-problematiek.

De **GB-GGZ** is in de afgelopen drie jaar het aantal jeugdigen gestegen met 38% gestegen. Indien de stijging in eenzelfde lijn doorzet, dan is de verwachting dat het aantal jeugdigen dat in 2018 gebruik maakt van de GB-GGZ uitkomt op 3.011. De **S-GGZ** laat over de afgelopen drie jaar een stijging van 8% zien, waarbij in 2017 een daling zichtbaar is ten opzichte van 2016. Indien de dalende trend in 2018 doorzet, is het de verwachting dat in 2018, 6.429 jeugdigen gebruik maken van de S-GGZ.

NB: De cijfers van de Jeugd-GGZ kennen in aantallen een vertraging. Deze wordt veroorzaakt doordat de meeste jeugdigen via de huisarts een verwijzing krijgen naar de Jeugd-GGZ, de "huisartsenroute". Dit houdt in dat jeugdhulpaanbieders, wanneer zij de jeugdige in behandeling nemen, de jeugdige aanmelden bij de SOJ via ons datasysteem. Tussen de start van de behandeling en aanmelden bij de SOJ bevindt zich soms wat tijd. Bovenstaande betekent dat de cijfers van de Jeugd-GGZ over 2018 (en mogelijk nog een deel 2017) nog stijgen. In de getoonde grafiek heeft dit weinig effect, aangezien hier is uitgegaan van een prognose voor 2018 en er geen grote groei over 2017 meer wordt verwacht.

GB-GGZ

Top 5 Producten GB-GGZ

1. Basis GGZ Zwaar	67% ↑
2. Basis GGZ Midden	35% ↑
3. Basis GGZ Licht	25% ↑
4. Basis GGZ Chronisch	19% ↓
5. Onvolledig traject	37% ↑

De top 5 producten in de GB-GGZ kent geen variatie in het soort hulp, aangezien er binnen de GB-GGZ met vier classificaties wordt gewerkt; GB-GGZ licht, midden, zwaar en chronisch. De classificaties staan voor de duur in minuten van een behandeltraject vastgesteld door de branchevereniging GGZ Nederland. De SOJ heeft aan deze trajecten een vaste prijs gekoppeld.

Basis GGZ Zwaar wordt in de regio het vaakst ingezet. In 2015 ontvingen 862 unieke jeugdigen een GB-GGZ traject zwaar. In 2017 waren dit 1.443 jeugdigen. Dit is

een stijging van 67%. **Basis GGZ Midden** en **Licht** kennen ook beide een stijging (resp. 35% en 25%), hetzij minder hoog dan de categorie zwaar. Gebaseerd op de stijging in de drie classificaties Zwaar, Midden en Licht is het de verwachting dat in 2018 een aantal van 1.683 jeugdigen een GB-GGZ Zwaar traject zal volgen, 741 een GB-GGZ Midden traject en 540 jeugdigen een licht GB-GGZ traject. Er is geen evenredige daling te zien in de S-GGZ t.o.v. de stijging in de GB-GGZ. In de bijlage treft u de cijfers per gemeente in absolute aantallen.

Het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van een **Basis-GGZ Chronisch** is in de afgelopen drie jaar gedaald met 19%. In 2015 maakten 259 jeugdigen hier gebruik van, in 2016 waren dit 320 jeugdigen. Echter in 2017 is dit aantal weer flink gedaald naar 211 jeugdigen. Een verklaring hiervoor is niet beschikbaar. Bij een gelijkblijvende lijn is de verwachting dat 139 jeugdigen gebruik maken van GB-GGZ chronisch.

Geen classificatie, maar wel een traject wat ook wordt afgerekend met de ggz-aanbieders is een **Onvolledig traject**. Er zijn drie situaties waarbij een ggz-aanbieder de kosten kan declareren onder dit product. Dat zijn: 1. wanneer de aanbieder geen DSM stoornis kan vaststellen; 2. wanneer er al vroeg in de behandeling wordt gemerkt dat er S-GGZ nodig is; of 3. de behandeling vroegtijdig door de patiënt wordt afgebroken. Voor onze regio is het opvallend dat over de afgelopen drie jaar op onvolledige trajecten een stijging van 37% zichtbaar is. Voornamelijk in 2017 is deze stijging opgetreden (2015: 131, 2016: 130, 2017:180). Waarom dit is, kan niet verklaard worden. Als deze stijging in dezelfde snelheid doorgaat, dan is het de verwachting dat voor 249 jeugdigen in 2018 op een onvolledig traject worden gedeclareerd.

S-GGZ

Binnen de S-GGZ werd tot 2018 gewerkt met Diagnose Behandel Combinaties (DBC) voor jeugd. De SOJ heeft in de afgelopen drie jaar de GGZ uitbetaald aan de hand van de DBC-bekostigingssystematiek. Een kanttekening van het gebruik van DBC's was dat gemeenten inzicht kregen in de diagnose die gesteld is voor een jeugdige. Met ingang van 1 januari 2018 mag niet meer

gewerkt worden met DBC's, maar is er overgestapt naar een andere werkwijze, namelijk declaraties per uur. Hierdoor worden gegevens op een hoger abstractieniveau gegenereerd. Een top 5 S-GGZ is nu dan ook niet relevant om te tonen. Door wijzigingen in en gebruik van verschillende codes is er ook nauwelijks een vergelijking te maken over de laatste drie jaar. Met ingang van 2018 wordt er gewerkt met een nieuwe indeling van producten op een aggregatieniveau dat wel inzicht kan bieden in de ontwikkelingen binnen de S-GGZ, maar geen inhoudelijke informatie geeft over de diagnose van een jeugdige.

Jeugdbescherming en -reclassering

Alle hulp binnen de Jeugdwet wordt binnen een vrijwillig kader uitgevoerd. Dat betekent dat de hulp niet kan worden opgelegd als mensen niet mee willen werken. Alleen wanneer de veiligheid van een kind in gevaar komt, kan er vanuit een gedwongen kader worden gehandeld. Hierin maken we onderscheid tussen jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Jeugdbeschermingsmaatregelen

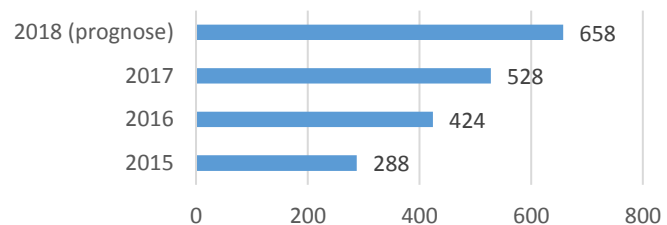
Bij jeugdbescherming staat de veiligheid van de jeugdige en zijn ontwikkeling centraal. Wanneer de omgeving van de jeugdige dit niet toelaat en de jeugdige ernstig beschadigd raakt of dreigt dat te worden, dan kan er een jeugdbeschermingsmaatregel (JB-maatregel) worden toegepast.

Beschermingstafel ZHZ

In de regio ZHZ kan jeugdbescherming ook in het vrijwillig kader worden ingezet ter preventie (of verkorting van de duur) van een maatregel. Deze preventieve JB wordt ingezet na routing door de beschermingstafel. De beschermingstafel is een overleg tussen professionals van Stichting Jeugdteams ZHZ, Veilig Thuis, de gecertificeerde instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). De SOJ zorgt voor onafhankelijk voorzitterschap van de tafel door een SKJ-geregistreerde professional. Waar mogelijk nemen ook de ouders en jeugdige deel aan dit overleg. Aan tafel wordt besproken welke route het best passend is voor het herstel van de veiligheid en ontwikkeling van de jeugdige. De tafel routeert naar: (1) (voortzetten van) vrijwillige hulp of onderzoek door Veilig Thuis, (2) preventieve jeugdbescherming, (3) preventieve jeugdbescherming in combinatie met een raadsonderzoek en (4) een raadsonderzoek (zo mogelijk gecombineerd met ondersteuning van het gezin door het jeugdteam/wijkteam).

Het aantal jeugdigen dat gemeld wordt bij de beschermingstafel is in de afgelopen drie jaar met 83% toegenomen. Mogelijke verklaringen hiervoor zijn een grotere bekendheid van de beschermingstafel bij ketenpartners en het feit dat er met de komst van de jeugdteams/wijkteams meer gezien wordt.

Routeringen beschermingstafel ZHZ

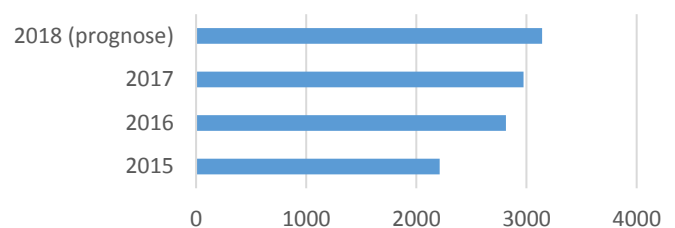

Veilig Thuis ZHZ

Veilig Thuis is één van de partners van het beschermingstafel. Veilig Thuis kan een melding doen bij de beschermingstafel wanneer zij een melding van burgers of professionals ontvangen van een situatie waarvoor een jeugdbeschermingsmaatregel een passende oplossing kan bieden. Veilig Thuis ZHZ is de regionale organisatie waar burgers en professionals melding kunnen doen van een vermoeden van kindermishandeling en huiselijk geweld. Net als bij de beschermingstafel, heeft er

heeft zich ook een stijging voorgedaan in het aantal kinderen dat is gemeld bij Veilig Thuis ZHZ. In 2015 werden 2.211 kinderen gemeld, in 2016 steeg dat naar 2.813 kinderen (waarschijnlijk vanwege dezelfde reden die hierboven is genoemd voor de stijging van het aantal meldingen aan de beschermingstafel) en in 2017 naar 2.973 gemelde kinderen. Naar verwachting stijgt het aantal kinderen dat gemeld wordt bij Veilig Thuis in 2018 nog verder. Het aantal gemelde kinderen over het eerste kwartaal van 2018 ligt 29% hoger dan in het eerste kwartaal van 2017. Waarschijnlijk heeft de intensivering van het gebruik van CORV (Collectieve Opdracht Routerings Voorziening) door de politie bijgedragen aan deze stijging. Hierdoor is het voor de politie makkelijker om een zorgmelding te doen. De zorgmeldingen van de politie vormen het grootste aandeel (in 2017 70%) in het aantal meldingen bij Veilig Thuis. Op basis van landelijke aanscherping van de meldcode en invoering van de radarfunctie van Veilig Thuis per 1 januari 2019 wordt een nog verdere stijging verwacht.

Veilig Thuis

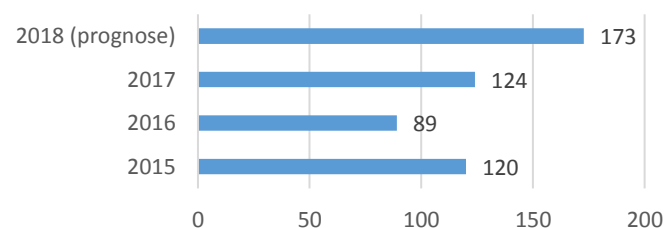

Preventieve jeugdbescherming

Als de veiligheid en ontwikkeling van de jeugdige het toelaten, kan de tafel routeren naar preventieve jeugdbescherming. Dit wordt dan ingezet om een maatregel te verminderen of, in combinatie met een raadsonderzoek, de duur van een maatregel te verkorten. Deze hulp is vrijwillig en gericht op de verbetering van de veiligheid en ontwikkeling van de jeugdige. Hoewel de hulp vrijwillig is, is deze niet vrijblijvend. Wanneer ouders onvoldoende meewerken, dan kan er alsnog worden gerouteerd naar een raadsonderzoek.

In 2015 is voor 120 jeugdigen gerouteerd naar preventieve jeugdbescherming. In 2016 was een flinke daling zichtbaar. In 2017 zijn ook relatief minder jeugdigen gerouteerd naar preventieve JB. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de jeugdteams/wijkteams voorafgaand aan een melding aan de beschermingstafel al interventies hebben gepleegd binnen het gezin, waardoor de inzet van preventieve JB geen meerwaarde meer heeft.

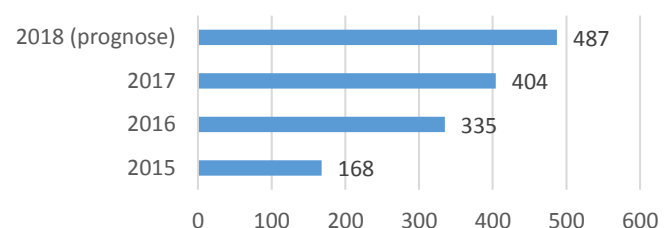
Preventieve JB ZHZ

Raadsonderzoek

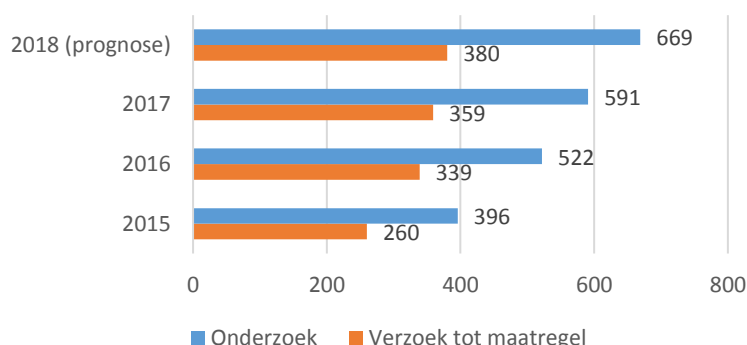
Wanneer de inzet van preventieve JB niet heeft geresulteerd in herstel van de veiligheid en ontwikkeling van de jeugdige, of wanneer al direct blijkt dat preventieve JB niet toereikend zal zijn, dan routeert de beschermingstafel naar een raadsonderzoek. Het aantal routeringen naar een raadsonderzoek is in de afgelopen drie jaar verdubbeld.

Raadsonderzoek

De partners van de beschermingstafel kunnen al dan niet na routing via de tafel bij de RvdK een verzoek tot onderzoek indienen. Bij spoed kan dit ook rechtstreeks en ook de RvdK kan zelf ambtshalve besluiten tot het uitvoeren van een raadsonderzoek. Als uit onderzoek blijkt dat naar het oordeel van de RvdK een JB-maatregel noodzakelijk is, dient de RvdK hiertoe een rekest in bij de rechtbank. Niet ieder onderzoek leidt tot een rekest voor een maatregel. Het aantal raadsonderzoeken is in de afgelopen drie jaar met bijna 50% gestegen. Hierbij moet worden opgemerkt dat het aantal raadsonderzoeken in 2015 sterk was gedaald ten opzichte van de jaren daarvoor. Een mogelijke verklaring hiervoor ligt in de wijzigingen in het stelsel per 1 januari 2015 waardoor de toegangsfunctie van Bureau Jeugdzorg verdween en de nieuwe jeugdteams/wijkteams de jeugdigen en gezinnen nog moesten leren kennen en hun weg vinden in het nieuwe stelsel. Overigens is wel opvallend dat het aantal onderzoeken dat leidt tot een rekest om maatregel, percentueel vrij consistent is. Tussen de 60 en 66% van de onderzoeken mondt uit in een rekest aan de rechtbank.

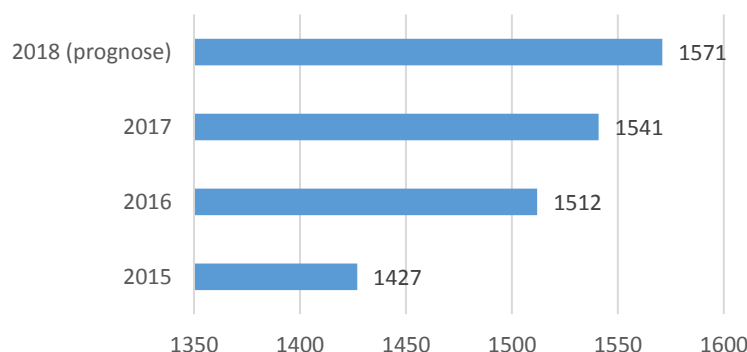
Raad voor de Kinderbescherming

Een JB-maatregel wordt uitgesproken door de rechter. Er zijn verschillende vormen van maatregelen (Onder Toezicht Stelling en Voogdij). De Gecertificeerde Instelling voert deze maatregel uit. Over de afgelopen drie jaar is een gemiddelde stijging zichtbaar van 8% van het aantal jeugdigen met een JB-maatregel. De stijging in 2016 t.o.v. 2015 is niet representatief, vanwege het hierboven genoemde effect van de stelselwijziging. Bij de prognose is daarom de stijging in 2017 als uitgangspunt genomen. Als deze stijging zich ongewijzigd doorzet, hebben in 2018 1.571 jeugdigen een JB-maatregel.

Landelijk is een lichte stijging (1%) zichtbaar van het aantal jeugdbeschermingsmaatregelen, hoewel dit percentueel lager ligt dan in de regio ZHZ. De jeugdhulpregio ZHZ heeft landelijk gezien niet het hoogste aandeel in de jeugdbescherming, maar laat wel zien dat het percentage jeugdigen met een beschermingsmaatregel voor deze regio in de een na hoogste categorie ligt, namelijk tussen 0,91 en 1,02%.²

Jeugdbescherming ZHZ

² Bron: Jeugdbescherming en jeugdreclassering 2017- CBS: <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2018/18/jeugdbescherming-en-jeugdreclassering-2017>

Jeugdreclasseringsmaatregelen

Een jeugdige die met justitie in aanraking is geweest kan via de strafrechter een jeugdreclasseringsmaatregel (JR-maatregel) opgelegd krijgen. De jeugdreclassering voert begeleiding en controle uit. Het belangrijkste doel van het opleggen van een JR-maatregel is herhaling of terugval in (strafbaar) gedrag, oftewel recidive te voorkomen. De jeugdreclasseringsmaatregel wordt uitgevoerd door een professional van een gecertificeerde instelling.

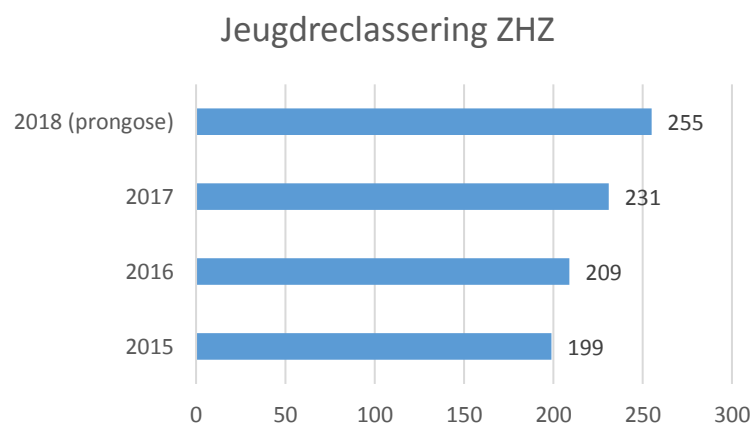
Jeugdreclassering kan worden ingezet bij jongeren van 12 tot 18 jaar die een strafbaar feit hebben gepleegd. Voor deze jeugdigen geldt het jeugdstrafrecht. Vanaf 18 jaar geldt in principe het volwassenstrafrecht, maar door het adolescentenstrafrecht kan de rechter de afweging maken om jeugdigen van 18 tot 23 jaar te veroordelen op grond van het jeugdstrafrecht.

Bij de inzet van een JR-maatregel (en ook bij een JB-maatregel) kan ook aanvullende jeugdhulp nodig zijn. De professional van de GI kan hiertoe een bepaling afgeven. Dit kan ook voor jeugdigen boven de 18 jaar. Indien jeugdhulp aanvullend aan een JR-maatregel wordt ingezet, valt deze hulp ook na de 18de verjaardag onder verlengde jeugdhulp en op basis van de Jeugdwet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Binnen de regio ZHZ is er een gemiddelde stijging van 16% van het aantal jeugdigen met een JR-maatregel over de periode 2015 – 2017. Bij een gelijkblijvende stijging over 2017 is de prognose dat in 2018, 255 unieke jeugdigen een JR-maatregel hebben.

Deze stijging staat haaks op het landelijke beeld dat CBS toont in haar rapportage over 2017. Daar is een daling te zien van het aantal JR-maatregelen. De CBS-rapportage laat zien dat het aantal JR-maatregelen in het arrondissement Rijnmond (waar ZHZ onder valt) het hoogst van Nederland is, samen met Amsterdam-Amstelland en een deel van Limburg.

Gekeken naar de afzonderlijke gemeenten van de regio ZHZ is te zien dat voornamelijk de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem en Zwijndrecht in 2017 een stijging kennen van de JR-maatregelen. De andere gemeenten blijven gelijk of zijn iets gedaald in aantallen. De cijfers per gemeente treft u aan in de bijlage.

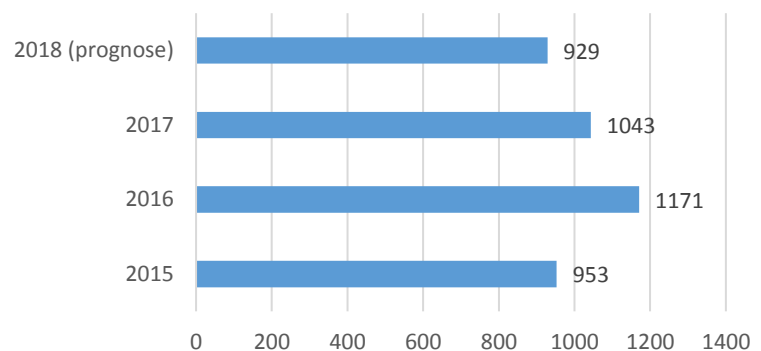
4 PGB

Een individuele jeugdhulpvoorziening kan worden toegekend in Zorg in Natura (ZIN) of in Persoons Gebonden Budget (PGB). Pas wanneer is vastgesteld dat er ter beantwoording van de hulpvraag een individuele voorziening noodzakelijk is en welk voorziening dit moet zijn, komt de financieringsvorm ZIN of PGB³ aan de orde.

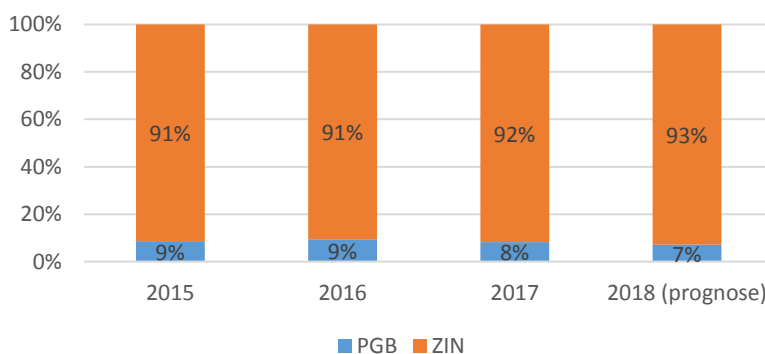
In de afgelopen drie jaar is het aantal jeugdigen met een voorziening waarbij een PGB is toegekend gemiddeld met 9% gestegen. In 2017 is echter, t.o.v. 2016 een daling te zien. Als deze trend doorzet, wordt verwacht dat in 2018 naar schatting 929 jeugdigen een PGB zullen hebben.

De verwachting is dat het aantal PGB's nog verder zal dalen in 2018. Met ingang van 2018 koopt de SOJ via het 'openhuis model' de jeugdhulp in. Deze methode staat toe jeugdhulpaanbieders, mits zij aan de kwaliteitseisen voldoen, tussentijds te contracteren. Voorheen moesten jeugdigen en ouders kiezen uit het gecontracteerde aanbod en als zij bij een andere jeugdhulpaanbieder diensten wilden afnemen kon dit via een PGB. Door het openhuis model kunnen met ingang van 2018 de jeugdhulpaanbieders tussentijds gecontracteerd worden en waardoor de jeugdige en ouders de hulp in ZIN kunnen afnemen.

PGB ZHZ

Verhouding ZIN : PGB

De verhouding tussen het aantal jeugdigen met een voorziening in ZIN en in PGB is in de afgelopen jaren minimaal gewijzigd. Het aantal unieke jeugdigen met een voorziening met een PGB neemt licht af. Op het gemeenteniveau is dit beeld wisselender, waarbij de gemeenten Alblasserdam, Cromstrijen, Molenwaard, Oud-Beijerland en Sliedrecht er over de afgelopen jaren structureel

meer PGB's worden toegekend dan het regionaal gemiddelde. De cijfers per gemeente treft u in de bijlage.

³ Met een PGB kan een jeugdige en zijn ouder zelf een jeugdhulpaanbieder kiezen (binnen de gestelde kwaliteitsgrenzen) en daar zelf een overeenkomst mee aangaan.

Top 5 Producten PGB

1. Begeleiding (H300)	61% ↑
2. Sociaal netwerk	11% ↓
3. Spec. begeleiding	70% ↑
4. Dagactiviteit LZA	30% ↑
5. Kortdurend verblijf	7% ↑

De top 5 meest ingezette producten met een PGB toont een aantal stijgingen en dalingen. De percentages weergegeven achter de producten geven, in tegenstelling tot de voorzieningen in ZIN, [het verloop van een jaar](#) (2016 naar 2017). De reden hiervoor is dat een groot deel van de PGB's in 2015 op initiële vulling (overdracht van bestaande cliënten vanuit 2014 naar 2015) staan en het niet goed te herleiden is waar deze PGB's voor zijn ingezet. De percentages op productniveau tonen dan ook geen realistische

weergave van de werkelijkheid.

Gekeken naar de productverdeling, wordt het PGB het vaakst ingezet voor **Begeleiding** (zie definitie pagina 18). Het betreft hier een lichte vorm van begeleiding (H300) veelal gericht op het bieden van stabiliteit binnen een gezinssituatie. Bij het product Begeleiding in ZIN is over een periode van drie jaar ook een stijging waarneembaar van 40%. Een mogelijke verklaring voor de stijging op begeleiding is de verandering voortkomend vanuit de Jeugdwet om jeugdigen en gezinnen met een hulpvraag dichtbij huis en in eigen leefomgeving te ondersteunen. Doordat de jeugdhulp dichter bij de burger is georganiseerd met wijk-/ sociaal-/ jeugdteams wordt ook eerder gesignaleerd. Het inzetten van begeleiding is een product wat veelvuldig wordt gebruikt om de jeugdige en het gezin handvatten te geven om naar vermogen mee te kunnen doen in de maatschappij.

In de afgelopen jaren heeft de inzet van het **Sociaal Netwerk** via een PGB veel aandacht gekregen. Vanuit de Jeugdwet wordt gekeken naar de hulpvraag van de jeugdige en het gezin, wat zij daarin zelf kunnen oplossen en wat er vanuit het eigen netwerk of een andere voorziening kan worden opgelost⁴. Wanneer er vanuit deze vormen geen oplossing geboden wordt op de hulpvraag vanwege de problemen en stoornissen van de jeugdige, heeft de gemeente een jeugdhulpplicht. Vanwege een uitspraak van de Rechtbank Rotterdam moet tijdens het onderzoek zo nodig worden afgewogen of de ouder(s) ene keuze moeten maken tussen het bieden van hulp, zorg en ondersteuning of het bidragen aan noodzakelijk gezinsinkomen. Hoewel een PGB niet is bedoeld om het inkomen aan te vullen of om inkomensderving op te vangen, wordt dit naar het oordeel van de rechtbank anders indien er moet worden gekozen tussen het verlenen van jeugdhulp door de ouder of het verkrijgen van een inkomen. Voor de regio ZHZ is een werkwijze ontwikkeld om deze zorgvuldige afweging te kunnen maken.

Als uit onderzoek blijkt dat de ouder(s) deze keuze moet maken, dan kan door de jeugdprofessional worden geadviseerd om jeugdhulp toe te kennen. Deze toegekende jeugdhulp kan dan met een PGB ten goede komen aan de ouder(s).

Specialistische begeleiding, **Dagactiviteit Langdurige Zorg Afhankelijk** en **Kortdurend verblijf** zijn producten uit het domein Zelfredzaamheid. In ZIN komen we specialistische begeleiding ook tegen in de top 5. Binnen de PGB kent deze vorm een sterke stijging van 70%. Dagactiviteit LZA en Kortdurend verblijf stijgen iets minder sterk dan specialistische begeleiding, maar met 30% en 7% is er ook daar sprake van een stijging in het aantal jeugdigen.

⁴ Deze stappen zijn bekrachtigd door een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep op 1 mei 2017; <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CRVB:2017:1477>

Opvallend is dat de top 5 van PGB producten volledig bestaat uit producten uit het domein Zelfredzaamheid. Een verklaring is dat onder de AWBZ het toekennen van een voorziening met een PGB zeer gangbaar was. Dit heeft zich voorgezet onder de Jeugdwet. 2018 moet uitwijzen of dat het werken met zorgprofielen hier verandering in brengt.

5 Financiën

De financiële druk op de jeugdhulp is na de decentralisatie flink toegenomen. Door de korting die doorgevoerd is vanuit het Rijk (15%) is er landelijk bij een groot aantal gemeenten een financieel tekort ontstaan op de middelen voor jeugdhulp.

In de regio ZHZ is bij de invoering van het jeugdhulpstelsel ervoor gekozen om een toenemend deel van de jeugdhulpmiddelen "naar de voorkant te bewegen". Deels, naast de afroaming voor de Lokale Impuls, wordt dit ingevuld door Stichting Jeugdteams als jeugdhulpverlener in de wijk, maar ook als gemeentelijk toegangsportaal tot specialistische jeugdhulp. De benodigde middelen hiervoor, komen volledig uit het jeugdhulpbudget. Deze middelen worden niet ingezet op specialistische jeugdhulp, waardoor veel jeugdhulpaanbieders in de regionale zorgmarkt een hogere korting moeten verwerken dan de 15% vanuit het Rijk. Dit gegeven, samen met de nog steeds toenemende instroom in de jeugdhulp, maakt dat het jeugdhulpstelsel onder (financiële) druk is komen te staan wat zich uit in cliëntenstops, wachtlijsten en financiële tekorten.

Solidariteit

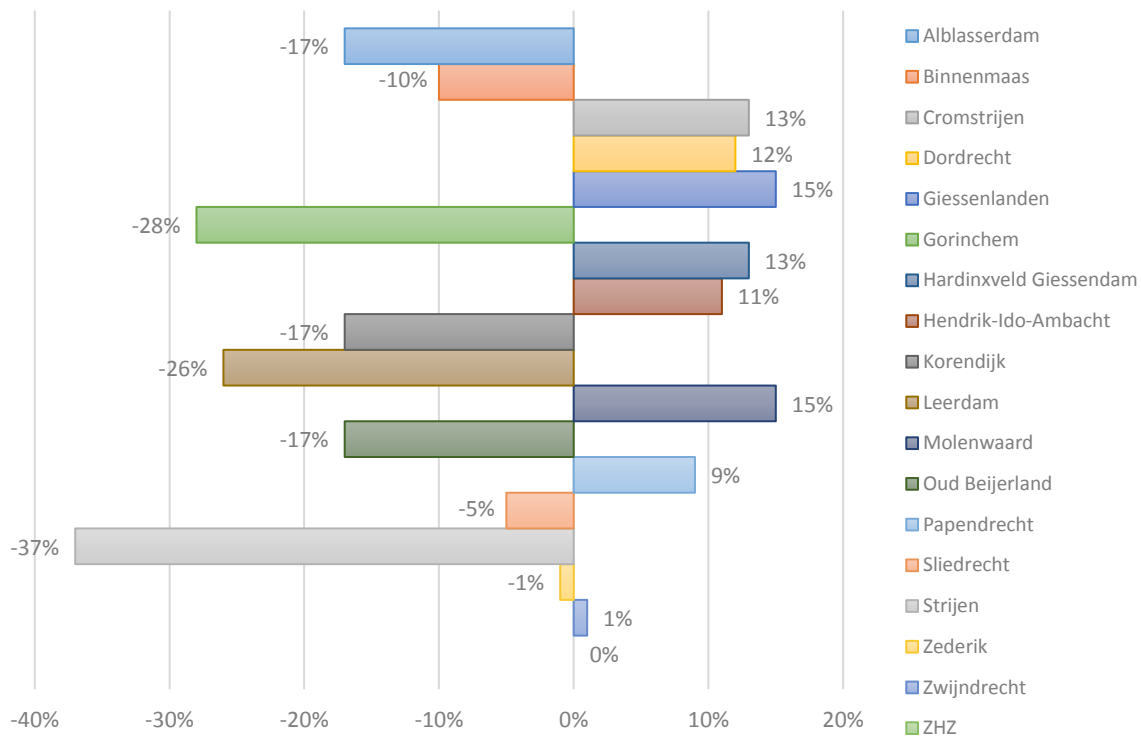
In de regio ZHZ zijn de gemeenten financieel solidair met elkaar. Dit is uniek in Nederland en heeft er onder andere toe geleid dat de regio ZHZ slagvaardig kan optreden in de contractering en sturing van het jeugdhulpaanbod. Een andere bijkomstigheid is dat de SOJ als regieorganisatie vrijwel uniek is in het kunnen voorspellen van de financiële ontwikkelingen binnen de jeugdhulp en daardoor in staat is tijdig wijzigingen in de begroting door te voeren. Andere jeugdhulpregio's in Nederland worden pas na sluiting van het boekjaar geconfronteerd met een (negatief) financieel resultaat.

Op basis van een productieuitvraag onder de jeugdhulpaanbieders over de maanden januari tot en met april is door middel van extrapolatie een prognose gemaakt voor 2018. In deze berekening zijn ook de extra middelen voor Veilig Thuis, de subsidie aan Stichting Jeugdteams en de kosten voor de SOJ.

De grafiek op de volgende pagina toont het percentuele verschil tussen de verwachte kosten voor jeugdhulp in 2018 en de bijdrage die de gemeente heeft ingelegd. Een **positief** percentage geeft aan dat de betreffende gemeente **hogere kosten** kent dan de ingelegde bijdrage. Een **negatief** percentage staat voor het tegenovergestelde, de betreffende gemeente heeft op basis van de prognose **lagere kosten** dan de ingelegde bijdrage.

De gemeenten Giessenlanden en Molenwaard voeren de top 2 aan, waarin de verwachte kosten hoger liggen dan de gemeentelijke bijdrage (beide 15%). De gemeenten Gorinchem, Leerdam en Strijen laten het tegenovergestelde zien, waarbij de verwachte kosten lager liggen dan de gemeentelijke bijdrage (resp. 28%, 26% en 37%). In de bijlage treft u een uitgebreid overzicht per gemeente van de opbouw van de verwachte kosten, de gemeentelijke bijdrage en het verschil hiertussen.

NB. De prognose 2018 is gebaseerd op de beschikbare informatie. Met name de declaraties vanuit de regionale zorgmarkt kunnen sterk variëren, waardoor een volgende prognose hoger of lager kan uitvallen. Deze prognose heeft als peildatum 1 juli 2018.

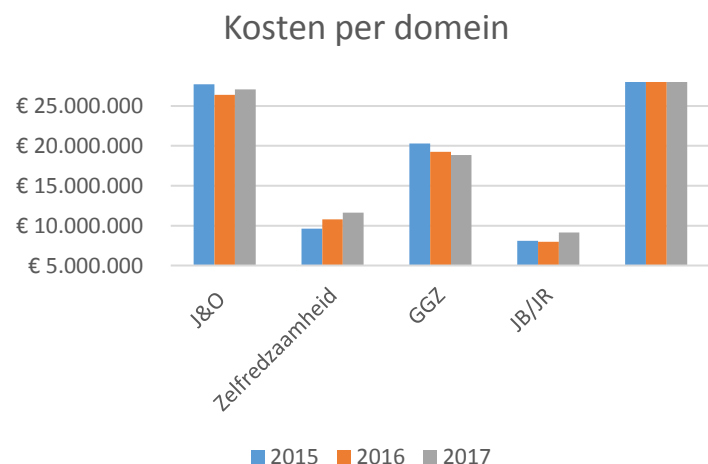

Kosten per domein

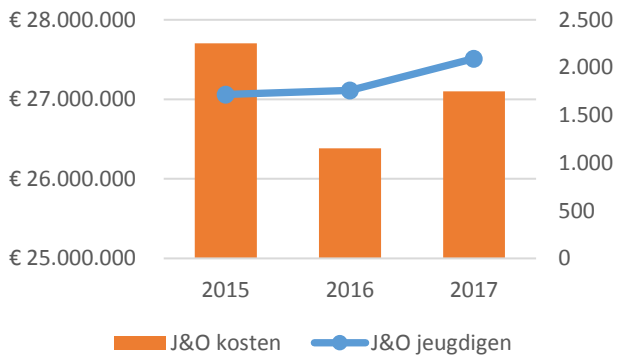
De kosten per domein zijn gebaseerd op een productieuitvraag onder jeugdhulpaanbieders, die jaarlijks door de SOJ wordt uitgevoerd. Omdat de declaraties van aanbieders nog steeds achterblijven, geeft de productieuitvraag het meest betrouwbare beeld, maar kan wel in de tijd nog wijzigen. Over 2018 lopen de declaraties teveel achter, waardoor er hier (nog) geen prognose getoond kan worden die de werkelijkheid goed benaderd. Verwacht wordt dit in een volgende rapportage beter te kunnen tonen.

Gekeken naar de kostenontwikkeling over de afgelopen drie jaar valt het op dat de kosten voor J&O lijken te stabiliseren, voor de GGZ lijken te dalen en voor de domeinen Zelfredzaamheid en JB/JR stijgen.

Wanneer er wordt ingezoomd op de kosten in combinatie met het aantal jeugdigen dan worden een aantal ontwikkelingen zichtbaar.

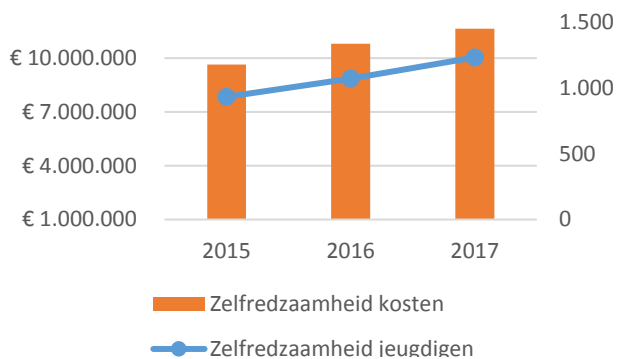

J&O

Het budget voor de J&O fluctueert over de jaren, maar het aantal jeugdigen dat een beroep doet op een voorziening blijft alleen maar stijgen. Een veronderstelling zou kunnen zijn dat er met minder budget, meer jeugdigen zijn geholpen, maar de verwachting is dat de kosten nog zullen oplopen door achterblijvende declaraties over 2017.

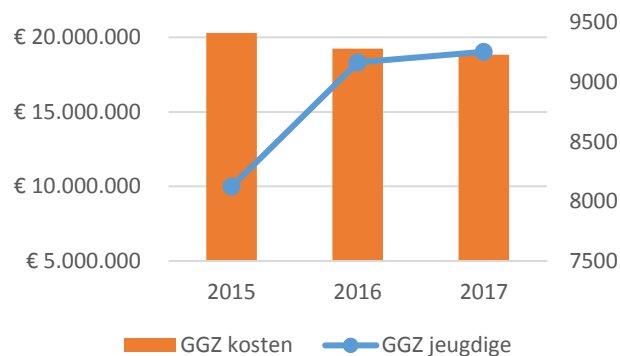
Zelfredzaamheid

Bij het domein Zelfredzaamheid is een andere beweging te zien. Zoals in hoofdstuk 3 aangegeven is daar duidelijk een stijging zichtbaar in het aantal jeugdigen en ook in de kosten.

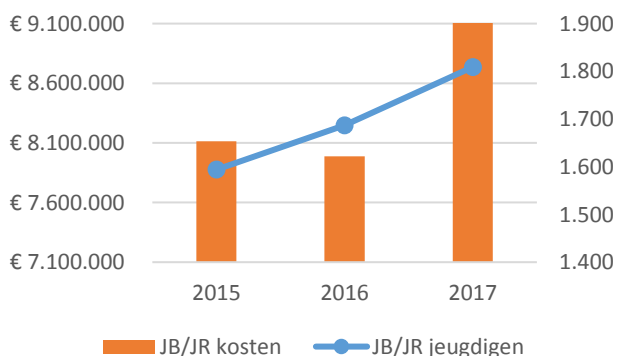
Een verklaring is dat de WLZ minder toegankelijk is geworden, waardoor meer jeugdigen een beroep doen op een voorziening uit de Jeugdwet. Ook zien we een verhoogde zorgconsumptie per jeugdige. Bijvoorbeeld: eerst kreeg een jeugdige twee dagdelen hulp, maar na een heronderzoek vier dagdelen. Het aantal jeugdigen neemt dan niet toe, maar wel de omvang van de jeugdhulp.

GGZ

Bij de GGZ is een stijging zichtbaar in het aantal jeugdigen over 2015-2016. In 2017 lijkt dit aantal zich te stabiliseren. De kosten dalen (licht). Zoals in hoofdstuk 3 staat vermeld, neemt het aantal jeugdigen in de S-GGZ iets af, waar het aantal jeugdigen dat basis-GGZ krijgt wat is toegenomen. Dit kan de daling in kosten verklaren, omdat basis-GGZ goedkoper is dan S-GGZ.

JB/JR

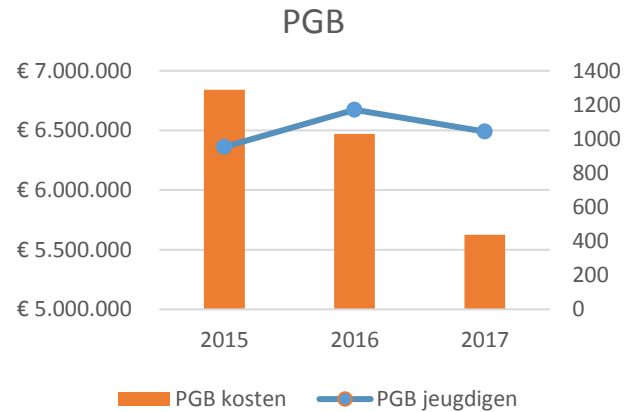

Zowel bij het aantal jeugdigen als in de kosten is bij het domein JB/JR een forse stijging over 2017 zichtbaar. Deels wordt dit verklaard door het hoger aantal maatregelen dat is uitgesproken door de rechter. Zoals in hoofdstuk 3 vermeld, heeft de Raad voor de Kinderbescherming een achterstand, wat het aantal verzoeken tot een maatregel heeft opgedreven. Anderzijds duren de maatregelen langer, wat een stijgend effect heeft op de kosten.

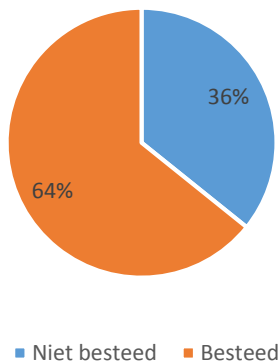
Kosten PGB

In hoofdstuk 4 is toegelicht dat het aantal jeugdigen dat een PGB ontvangt in 2017 is afgenomen. Gekeken naar de kostenontwikkeling PGB is een nog sterkere dalende lijn te zien. Deze lijn zet zich over de afgelopen drie jaar door.

De daling van het aantal jeugdigen met een PGB zet naar verwachting de komende jaren nog door. Zoals in hoofdstuk 4 is aangegeven, is de verwachting dat de mogelijkheid van het tussentijds contracteren van jeugdhulpaanbieders (het open huis model) zorgt voor een verdere daling van het aantal jeugdigen met een PGB.

Budget PGB 2017

Bij de toekenning van een individuele voorziening in PGB wordt een inschatting gemaakt van de verwachte duur en de daarbij behorende kosten. Op basis van een berekening wordt een PGB budget toegekend.

Over de afgelopen drie jaar is gebleken dat de toegekende budgetten niet volledig worden besteed. Ter illustratie, in 2017 is 64% besteed van het toegekende budget. Het niet bestede bedrag ligt (tot nu toe) ruim boven de 2,5 miljoen. Omdat het budget in een beschikking is vastgelegd, wordt er wel een financiële verplichting aangegaan. Daardoor moet er rekening worden gehouden met de mogelijke besteding van het gehele toegekende budget.